

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	celo leto naprej:	pol leta:	četrt leta:	na mesec:
K 24—	K 24—	K 12—	K 6—	K 2—
pol leta	pol leta	četrt leta	četrt leta	na mesec
5-50	5-50	5-50	5-50	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izobraževanje vseh članov društva izvajamo na prostoru.

Iskrati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvale vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih inscripcijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, iskrati t. t. d., to je administrativne stvari.

Posredništvo številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne opla. „Narodna tiskarna“ telefon št. 88.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej:	celo leto naprej:
K 25—	K 30—
pol leta:	pol leta:
K 13—	K 15—
četrt leta:	četrt leta:
K 6-50	K 7-50
na mesec:	na mesec:
K 2-30	K 3-50

Vprašanjem glede inscripcij se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 34.

Prijatelj konstitucionalizma.

Dunaj, 3. junija.

Ko so v Budimpešti v delegaciji vprašali grofa Stürgkha kaj misli s parlamentom, je položil roko na srce, pogledal delegate s svojim najodkritosrčnejšim pogledom ter — govoril dve, tri ure o svojem prijateljstvu do parlamentarizma in o trdnih nadah svojih, da bodo abnormalne notranje politične razmere skoraj prenehale in da se srečni Avstriji zopet skoraj povrnejo zlati parlamentarni časi. Iz neznanega kotička je skočila vest, da se pripravlja vlada prav resno na letošnje zasedanje državnega zbora in da bo parlament gotovo sklican že za mesec junij, ako se nove konference med Čehi in Nemci vsaj v toliko obnesejo, da se zastopniki obeh narodov zedinijo morda v spoznanju, da bi bilo že z ozirom na najelegantnejše konstitucionalne principe zasedanje državnega zbora nujno potrebno. Zasedanje z morda prav nevturalnim programom, iz katerega bi se izločila vsa sporna ali velepolitična vprašanja. Zdelo se je nekaj časa, da bi tak kompromis med Nemci in Čehi ne bil nemogoč, ostali narodi bi mu bili gotovo pripravljeni, saj bi omogočil oživiljenje že na pol mrtvega parlamentarizma in napravil konec neznošnemu absolutističnemu režimu.

Jutri se naj vrši ta konferenca, katere glavni namen je dognati možnost zopetnega parlamentarnega zasedanja. Popolnoma jasno in točno pa vemo že danes, da se bo mesto konference odigrala le komedija. Od sladkih besed je prešel grof Stürgkh k dejanjem, vrgel je raz sebe ovčji kožuh, v katerem je delal razpoloženje v delegaciji in pred parlamentom stoji zopet stari brezobzirni in cinični absolutist, kakor volk pred kozjo. Kaj, državni zbor da naj zboruje in vi mislite, da vlada na to pristaje? Čitajte današnjo »Wiener Zeitung«. Nič manj, kakor tri navedbe po § 14. publicira ministrski predsednik tik pred konferenco, v kateri naj se reši vprašanje možnosti parlamentarnega zasedanja, navedbe,

katerih predmeti se nahajajo v takozvanem nevturalnem programu eventualnega poletnega državnozbornskega zasedanja in katerih publikacija ni v nobenem oziru nujna. Ministrski predsednik jih je marveč razglasil že danes baš zato, da pokaže svoj sic volo sic jubeo, da se parlament ne sme sestati in da se povrhu še prezirljivo ponorčuje iz vseh onih, ki so morda le verjeli, da bi mogla imeti češko — nemška posvetovanja o politični in parlamentarni situaciji kak pozitiven uspeh. Publikacija »zasilnih navedb« (skoraj bi se zmotili in napisali »nasilnih«) je izraz prezirljivega omalovaževanja vseh onih poštenih in resnih ljudi, ki smatrajo, da spada parlament še vedno med temelje države. Kakor so Stürgkhove svetohlinske besede o spoštovanju do parlamentarizma bile izrečene le, da napravijo v delegaciji nekoliko boljše razpoloženje, tako so izdane sedaj njegove najnovejše navedbe edino v to svrhu, da ustvarijo na jutrišnji konferenci že v naprej ozlovoljeno in brezupno razpoloženje, saj je vlada glavni cilj tega posvetovanja že vnaprej uničila. Zasigurati popolni neuspeh teh pogajanj, to je glavni namen današnjih publikacij v »Wiener Zeitung«, saj bi sicer bila vlada z njimi vsaj par dni počakala.

Kdor reče a, naj reče tudi b. Grof Stürgkh se ni zadovoljil le s tem, da dokumentira svoje nasprotstvo proti vsaki akciji, ki stremi po vzpostavitvi normalnih razmer. Izvršil je danes še drugi čin, ki kaže popolno preziranje konstitucionalne ideje sploh.

Vlada je vročila predsedništvu (odgovornemu) državnega zbora proračunsko predlogo za l. 1914/15 s cinično motivacijo, da »bi ugodni razvoj« na inicijativno zborničnega predsednika uvedene akcije za vzpostavitev normalnih razmer na Češkem in delazmožnosti poslanske zbornice omogočil, da se državni zbor v dohodnem času zopet sestane! Z ozirom na jutranje zaslane navedbe bije cinizem te motivacije naravnost v obraz. Z vročitvijo budgetne predloge zborničnemu predsedništvu si hoče vlada ustvariti seveda le formalno podlago, da proglasi s 1. julijem novi proračun s pomočjo § 14. kot »provi-

zorij« opirajoča se na »dejstvo«, da je predloga parlamentu že predložena. Dobro napoveduje neki dunajski list, da bo vlada prihodnjič izročila svoje predloge najbrž kar parlamentarnemu portirju. Učinek bi bil gotovo isti. Kajti predsedništvo poslanske zbornice ni nikak zakoniti pooblaščenec ali reprezentant te zbornice in ne more fungirati mesto nje. Zakonito predpisana predložitev predlog je zato izvršena še le v trenutku, ko izve za njo konstituirana in zbrana zbornica, ko jo torej v plenarni seji naznani predsednik ali pa v to poklicani ministri. Budgetna predloga ne more biti zakonito podana, če je parlament odgojen in ako jo je vlada oddala gospodu dr. Sylvestru, pomenja to faktično ravno toliko kakor če bi jo bila izročila portirju. Toda meni se grof Stürgkh za take malenkosti. Po svojem tiskovnem departementu je dal razglasiti, da je z ozirom na precedenčne slučaje (ki ne eksistirajo) ta modus popolnoma korekten in brez nadaljnjih skrupulov bo ob 1. julija zjel v milijone novega budgeta ter si sestavil svoj provizorij. Z najnovejšim korakom grofa Stürgkha je definitivno odpravljena vsaka obzirnost na dejstvo, da državni zbor pravzaprav še eksistira, da imamo še izvoljene poslance in celo še tudi osnovni zakon o državnem zastopstvu in da konstitucija še ni odpravljena z »zasilno navedbo«.

Nad vse značilno za državniško umetnost in previdnost, s katero se danes pri nas vlada je sicer dejstvo, da si upa ministrski predsednik tepati parlamentarizem in parlament, da pa nima moralnega poguma se poslužiti § 14. v onih vprašanjih, ki postajajo od dne do dne nujnejša in vitalnejša državna vprašanja.

Delo nemškega šulferajna.

V ponedeljek je imel nemški šulferajn svoj redni občni zbor. Razna poročila, podana na občnem zboru, jasno kažejo, s kako ogromnimi sredstvi ponemčuje to društvo naše slovenske dežele in kako previdno, obenem pa sistematično gradi nemški most do Adrije. L. 1913. je imelo

društvo vseh dohodkov 1.417.014 K. Roseggerjev fond je znašal koncem l. 1913. ogromno vsoto 2.360.691 K 12 v. Krajevnih skupin šteje društvo 2600, okrajnih zvez pa 102. Mesečnik »Der getreue Eckard« je izhajal v 6000 izvodih, »Der Kampf ums Deutschtum« pa v 200.000 izvodih. Razentega izdaja društvo rodbinski koledar v 60.000 izvodih, koledarček »Jahrbuchlein für das deutsche Kind« pa v 230.000 izvodih.

Društvo sicer pravi, da je njegov glavni namen, omogočevati nemškim otrokom na mejah nemški pouk. Ker pa je nepobitno dejstvo, da že država poskrbi za šolstvo vseh onih otrokov, ki so na meji, tedaj je razvidno, da je edini namen šulferajna ponemčevati slovensko dečo ter jo odtujevati svojemu narodu.

Z največjim zadovoljstvom je poročal dr. Votava o ponemčevalnem delu šulferajna po slovenskih delajah, po Spodnještajerskem, Koroškem, Kranjskem in Primorskem. V Zidanem mostu se je pričelo novo nemškonacionalno življenje, ki ga je omogočila pred vsem železnica. Ta je poslala namreč tja par nemških železničarjev, za katere bo zgradil šulferajn nemško šolo, v katero bodo nemški uradniki gonili otroke slovenskih železničarjev.

Na Koroškem je šulferajn zgradil novi šoli v Radizah in Krejancih, kjer po uradni statistiki ni niti enega Nemca. Že samo to dejstvo dokazuje našo prejšnjo trditve, da ima šulferajn edino ta namen, da ponemčuje slovensko dečo. Pri poročilu o delovanju šulferajna na Kranjskem je poročevalec zapel slavo našim klerikalcem ter se jim prav toplo zahvalil. Nemcem je v zadoščenje, ko vidijo, kako se od merodajne slovenske strani popolnoma resno zopet nazaj želi utrakovacija popolnoma slovenskih šol v Ljubljani.

Posebno lepo pa gre v klasje nemška pšenica na Primorskem. Poročilo govori naravnost o nepričakovanih uspehih. In temu se ni čuditi. Vlada pošilja s kar največjo vneto na Primorsko nemške uradnike, ki so prvi pionirji nemške kolonizacije. Iz poročila naravnost trdi, da je država

denarno krepko podpirala šulferajn na Primorskem. Posebno veselje je pa vzbudila okolščina, da so se Nemci in Italijani združili proti Jugoslovanom na Primorskem. In poročilo obljubljuje, da bo prihodnje poročilo poročalo o novih ustanovitvah nemških šol na Primorskem.

Da more šulferajn tako uspešno delovati oziroma ponemčevati slovensko dečo, je pač treba ogromnih kapitalij in pa podpore od vseh merodajnih, predvsem vladnih krogov. Da je vsako politično in konfesionalno delovanje pri šulferajnu izključeno, je samoočito razumljivo — pravi poročilo. Kako pa pri nas na Slovenskem hujkajo klerikalni agitatorji in voditelji na boj z nožem proti onim nesebičnim narodnim delavcem, ki hočejo rešiti slovensko dečo iz poljskih rok nemškega šulferajna.

Mnogo denarja oziroma mark je dobil šulferajn iz Nemčije, vsaj se je samo l. 1913. ustanovilo v Nemčiji 9 novih podružnic. In značilno je, da se je na občnem zboru sprejel predlog o izpremembi pravil, da se smejo tudi v inozemstvu ustanovljati podružnice nemškega šulferajna. Šulferajnu torej ne zadošča denar, ki ga dobiva iz Avstrije in Nemčije, marveč hoče po vsem svetu ustanovljati podružnice ter zbirati denar, da ponemčuje slovensko dečo ter s tem pripravlja tla za veliko Nemčijo. Ta namen šulferajna je danes dokazan in torej popolnoma jasen. Toda zgodilo se je, da je občni zbor tega društva, ki ima namen uničiti slovenski živelj v Avstriji, oficijelno pozdravil c. kr. okrajni glavar baron Weichs-Wenne ter slavlil delovanje nemškega šulferajna. Nemce je označil kot najtrdnjše lep države, kot najzvestejšo oporo prestola in domovine...

Zdaj pa poglejmo, kako se godi pri nas. Kdaj je pri nas na Slovenskem kak vladni organ oficijelno pozdravil našo šolsko družbo, ki v resnici drugega ne dela, nego da razbremeni državo s tem, da vzdržuje šole, ki bi jih morala vzdrževati država. Kaj bi se zgodilo, če bi naša Družba sv. Cirila in Metoda začela ustanovljati podružnice po Srbskem, Ruskem itd.?

LISTEK.

Rmetska slika.

(Konec.)

»He, Andrejko, kam si se pa zagledal! Ali ne gre tam-le Mirtova Tončka?«

Mladi orač se je bliskoma ozrl na cesto, ko je zaslišal drago ime, hlapec pa se je samo namuznil. »Na sem!« je zavpil nad voloma in jo mahnil po njivi.

»Rogača, mislil sem, da si mi okamenel včeraj na njivi, ali pa da te je zaklela tista grajska,« je pravil Lovrač drugi dan Andrejku. »Nekam predse si gledal, kakor bi videl rjuhe samih cekinov.«

Bilo je že sredi popoldneva, in vroče je bilo že v senci, kjer sta ležala. Slive in hruške so rastle nad njima in ju varovale solnca, malo vstran je stala domača hiša, in skozi okna so prihajali počasni glasovi očeta Zrinjca, ki je bral svete bukve. Andrejko se ni ganil od doma, zakaj Mirtova Tončka je zdaj — zdaj imela priti.

»Ne vem, ne vem, k Lovričku bi stopil na en kozarček, pa je takšna vročina! Ajda ne bo vzkalila, solnce je žejno.«

»Dober dan, mati!«

Andrejko je skočil pokonci, za-

kaj iz veže je zaslišal prijeten glasek. »Tončka je!« mu je zavpilo srce.

»Vite, vite, ali si res ti!« Zrinjčevka se ni mogla načuditi.

»Žejno solnce je izpilo vse potoke,« je Lovrač tožil in vzdihoval. Andrejko pa je slišal samo deklko.

»Malo v vas sem prišla —« Njen glas je tako sladko prihajal do njega. »Ne vem, ne vem, rogača, ali bi, ali ne bi! A — hm!« Šele zdaj se je spomnil in utihnil Lovrač.

»Poglejte, pogledite Tončko, kakšna dondka je že! Zakaj pa tako hitiš rasti!«

»I, velika bi bila rada!«

»Saj si že večja od mene. Komaj, komaj sem te spoznala.« Zrinjčevka je vsa vesela pozdravljala deklko in jo vabila v hišo.

»Vsi smo doma, oče čita Kempčana, Andrejko pa je tudi kje blizu. Ali ostaneš zdaj doma?«

»Jutri grem nazaj k stricu. Nič svojih nimam, s samimi tujimi ljudmi pa mi je težko.« Stopila je na vežni prag, in že sta se smejala Andrejko in Tončka.

Stopili so vsi trije v hišo, dekle je stopilo k očetu in mu dalo roko.

»A vič, da si res Tončka! Nevesto so mi pripeljali!« Zrinjce je odpiral usta in se ni mogel nagledati mlade dekle. Hudo se je bil že postaral in le bel venec tankih las mu je še ovijal glavo.

»Jej, jej, takšna si kot nevesta! Ali bi ne prišla k nam, ti bomo dali fanta!«

»No, no,« je govorila Zrinjčevka in božala Tončko po laseh, »saj ni nič mislil. Kar boš sama hotela!« Dekle je povesilo oči, a se isti trenutek zasmejalo in pogledalo skrivaj Andrejka, ki je sedel pri oknu, in tudi njemu se je zelo dobro zdelo.

»Ah, Andrejko, kaj te še vse čaka!« Zrinjce je zaprl knjigo in se pogladil po golem temenu.

In tako so se menili, ali mladim ljudem kmalu ni bilo obstanka v hiši. Tončka se je poslovila, in Andrejko je stopil z njo. Šla sta po vrtu, ki se je širil za hišo po hribu prav do brez in macesnov ob robu gozda.

»Ali še veš, kako sva pasla na Gradišču? Vse ovce sva izgubila, in potem si ti srečala belo ženo, k meni je pa prišla črna kača in srebrno krono je imela. Ali misliš, da je bilo to res?«

»Zakaj ne? Lahko! Saj časih so živele grajske gospodične, ki so bile potem zaklete v kače. Jaz sem brala takšno povest.«

»Saj to ni nič res! Zakaj tih pa zdaj nikjer ni tistih gradov!«

»Nič res! Kaj je pa tebi rekla kača. Da jo moraš rešiti!« Ali zdaj se je Tončka nečesa spomnila; utihnila je in se zamislila.

»Da, da! Kača je dejala, da je moja nevesta in da moram čakati, dokler je ne rešim. V gospodično se bo izpremenila in potem se bo poročila z menoj.«

Tončki se je prikazala v očeh solza, a vpešno se je delala veselo.

»Seveda ni to vse nič res! Samo šalila sem se! Kje bo kača, kje srebrna krona! Vse se ti je samo sanjalo. Ha — ha!«

Pot ju je peljala pod visokimi kostanji in bukvami z razpokanim, mahovitim lubjem in suhimi vejami, ki so se nagibale čez pot in segale z napol strohnelimi konci v goste, zelene vršiče. Zavila sta na levo roko, kostanji so bili vedno redkejši in redkejši, in nazadnje so nehali popolnoma, začnela se je planjava, vsa v plavih zvončnicah in belih zvezdah, vsa obsijana in plamteča pod solncem. Med gostoto travo se je vila steza, in tu in tam je zopet vstalo vitko drevo, kipele je breza in pela srebrno svojo pesem, in na hribu je stal visoki macesen, med srobrotom in bršljanom, sredi puste groblje.

»Sva že na Gradišču, glej, Andrejko, tu sva ležala, in tam so se pasle ovce. Pokazala je s prstom in stekla naprej proti jasni trati.«

»Iz one groblje je prišla kača, vidiš, in tam poleg macesna je grajska gospodična sušila cekine. Ali bi se je vstrašila, ako bi se nenadoma priokala med kamenjem?«

»Ustrašila? Saj si ti pri meni! Če bi mi hotela tebe vzeti, seveda —« Nevede se ga je oklenila in svoj desnico ovila okoli njegovega vratu. »Ne vem, kaj bi storila, če bi mi te hotela vzeti.«

Andrejku so gorela lica, in objelo ga je sladko čuvstvo, ko je Tončka nagnila svojo glavo k njegovi in

so se njeni mehki lasje poigrali po njegovem licu. Njen glas je trepetal, gorka žalost in tiho gorje je zvenelo iz njega. Ozrl se ji je v oči, in v njegovemu srcu je vstalo veselje in ljubezen in usmiljenje s to lepo, plaho deklko.

»Tončka, zakaj se jokaš?« Objel jo je z obema rokama in stisnil k sebi, svoj obraz je zagrebel v njene lase in dihal topli vonj njene deviške mladosti. Vsa je drhtela v njegovem objemu in šepetala:

»Tako se bojim zate.«

»Zakaj se bojiš? Ali me imaš rada?«

Zdaj ni mogla odgovoriti, zajočala je strastno in burno in pritisnila svoj obraz na njegovo lice. Iskal je besede, da bi jo tolažil, in je ni mogel najti. »Tončka, ali si moja?« mu je vpraševalo srce, in ustnice so izre-kale: »Tončka, ali si moja?«

Njeno lice se je zasmehljalo; z usti se je dotaknila njegovega vratu in mu zašepetala na uho: »Da, da, tvoja!« Razjokala se je, in čudovito lahko ji je bilo sedaj pri srcu. Še vedno sta se držala v objemu, in Andrejkovo srce se še ni naslišalo sladke govornice. Z rokama jo je prijel za tilnik, v njene goste kite je zagrebel svoje prste in pritisnil njene ustne k svojim. Tončka je vroče dihal, in ko jo je odmaknil od svojega obraza, je videl njene zaprte oči, in izza njenih trepalnic sta tekla dva niza biserov. Sedla sta v travo, a roki sta bili oviti drug drugemu okoli vratu.

Važen dan.

V Ljutomeru, 1. junija 1914.

Lani ustanovljena Zveza južnoštajerskih obrtnih zadrug je sklicala na danes, binkoštni ponedeljek, v Ljutomeru prvi veliki obrtniški shod. Zavedni obrtniki so se odzvali v velikem številu vabilu svoje organizacije in so napolnili dvorano gospe Kukovec do zadnjega kotička. Udeležba se ceni na 300 obrtnikov, predvsem iz sodnih okrajev Ljutomer, Ormož in Gornja Radgona. Pa tudi mnogi drugi okrajši so poslali svoje zastopnike. Med cenjenimi gosti je omeniti pred vsem predsednika deželne zveze kranjskih obrtnih zadrug g. Engelberta Franchettija iz Ljubljane in tajnika Obrtniškega društva v Kranju g. P. Kobana. Izmed poslancev je bil navzoč le g. dr. Kukovec. Shod otvori v imenu Ljutomerskih narodnih obrtnikov g. Horvat in pozdravi zborovalce, posebno goste, čisto posebno pa deželnega poslanca dr. Kukovca. Trije poslanci so bili danes tukaj v Ljutomeru, toda samo dr. Kukovec si je upal priti med nas, med tem ko je dr. Verstovška in Rožkarja bilo sram stopiti v našo sredo (Klici: Slaba vest! Demuncijant!).

Predseduje predsednik Zveze, g. Zupanc. Zapisnikar je g. Pajnhart. Predsednik pozdravi shod v imenu Zveze ter takoj preide k prvemu referatu »Obrtna organizacija na Spodnjem Štajerskem«, ki ga poda sam. Poda kratko zgodovino obrtniškega položaja od 15. stoletja naprej. Zgodovina opisuje od 15. stoletja naprej blagostanje obrtnišva in veličansko važnost obrtnega stanu za gospodarstvo. V zadnji dobi pa se bliža velik preobrat. Danes nimamo niti ene obrtne stroke, katere izdelki bi se ne izdelovali s stroji. Zoper ta naravni razvoj nima rokodelcev nobenega sredstva, da bi ga ustavil ali omejil. S kapitalom in stroji se spravi na podlagi tehničnih iznajdb velike množine blaga v promet, tako da obrtnikom ni mogoče s ročnim delom konkurirati. Mali obrtnik kupuje surovine po kilah, veliki kapitalisti pa po celih vagonih in ladjah. Zato kupuje seveda tudi ceneje. Kar tovarnar izdela v enem dnevu s pomočjo strojev, za ravno isto delo rabi rokodelcem po več dni in tudi cele tedne. Kaj zamore poštni voziček konkurirati brzovlaku! Tovarniško blago je ceneje, če tudi mnogokrat slabše, kakor ročno in obrtniški stan propada. Kovači, nekdanj najbolj ugledni rokodelci, propadajo. Orodje, ki so ga delali oni, izdelujejo sedaj tovarne in ti izdelki se dobivajo sedaj po vseh krajih in po vseh trgovinah. Hlapci si posamezna dela in podkove sami že nabijajo, da še huje — kovači, ključavničarji, kleparji, urarji letijo sami v trgovino in si nakupijo to, kar bi morali izdelovati sami. O klobučarjih niti ne govorim. Pekarjev kmalu ne bo treba več. Tovarne za kruh bodo z najnovejšimi parnimi pečmi nudile vedno svežega blaga in oddaljenost pa itak pri današnjih prometnih razmerah ne igra nobene vloge več. Prihranili si bodo mesarji letati po cele ure daleč po vola in tele in ga s psom prignati v mesnico. Na tisoče živine se pokupi in brez bolečin s stroji pokolje, izdela razne konzerve in še isti dan na vse kraje razpošlje. Podobnih primerov je še vse polno. Toda dovolj.

»Ali ti nisi moj?« Oprostila se je njegovega objema in čakala odgovora. Vprašala je drugič in se strme ozrla v njegov obraz.

»Ali nisi moj, Andrejko? Kam si se pa zamislil?« Njegovo lice je bilo začudo resno, ali ko je zaslišal njen glas, se je izkušal nasmejati.

Ne, vprav tu sem ležal, ko je prišla k meni črna kača? Velela mi je, da ne smem imeti rad nobenega dekleta, in grajski gospodični moram ostati zvest. Druge ne smem poljubiti. No, Tončka, zakaj si se tako preplašila? Saj to se samo tako misli.

Tončka je onemela, vlažnih oči je strmele predse. Objel jo je in stisnil k sebi, tako da je skoraj vsa ležala v njegovem naročju.

»Vidiš, kako sem neumen. Sanjalo se mi je o kači, in zdaj te strašim. Tončka, ne misli na to!«

»Saj se ne bojim, Andrejko, ali naenkrat me je bilo tako čudno strah.«

Andrejko je vstal in vzdignil Tončko. »Glej, kakšna si! Mar bi se ljubila in smejala! Ali me imaš že dolgo rada?«

Ker ni odgovorila, temveč le živo vpirala vanj svoje bleščeče oči, jo je iznova objel in s svojimi ustnimi poskusi iskala njene ustne in njene lice in lase in vrat.

»Ali me imaš že dolgo rada?«

»Pusti me, pa ti povem! Odkar

ava skupaj pasla.«

Vedno se nas najde, kadar se reče: daj, ali gluha so ušesa, kadar prosimo česa. Politične stranke se trgajo in pipljejo za kmeta in uradnika, bratovski boji obstojajo med njimi, ker bi vsi radi reševali in organizirali kmeta, za obrtnika pa se ne briga nihče. Leta 1901 je upravno sodišče dalo povod za novelo k obrtnemu redu iz leta 1883. Državni zbor se je lotil dela in leta 1907 smo dobili dotično novelo. Najboljši je bil prvotni red iz leta 1850. Toda sedaj drugega nimamo, kakor določbe iz leta 1883 in 1907, edine naše pravice, ki se jih moremo v naših žalostnih razmerah posluževati. V obrtni noveli iz l. 1907 so dana navodila za organizacijo. Deloma se je spopolnila pravica zadrug, uredil se je sposobnostni dokaz, oživilo so se razni zavodi za povzdigo obrtnišva in uvedla se je medsebojna bratovska samoupravnost. Obrtnik mora v današnjih razmerah te pravice izrabiti v svojo korist. Kaj hočemo na Štajerskem? Tu nas nihče ne upošteva, ker nas ne poznajo. Kdaj je vprašala kaka merodajna stranka, v kakem številu smo v javnosti zastopani? Uradniki nas sedaj komandirajo. Če hočemo sodelovati, se oklenimo svoje organizacije. Potom organizacije lahko dosežemo pri političnih uradih uradništvu, ki bo z nami čutilo in za nas delalo, potem organizacije lahko stopimo s svojimi izdelki pred javnost, priredimo razstave, da ljudstvo naše delo spozna. Vlada da letno milijone za pospeševanje obrtnišva. Potom organizacije smo lahko vladnih podpor deležni. S pomočjo organizacije lahko mislimo na združenje nakupa surovin, kar bo omogočilo nabavo po tovarniških cenah. In nadalje združna uporaba modernih strojev, prirejanje poučnih tečajev za mojstre, pouk o obrtnih in davčnih postavah, podpora za jurističnim zastopstvom. Ustanoviti se mora posredovalnica za vajence in pomočnike, ustanoviti moramo vajeniško in pomočniško bolniško blagajno, nadalje mojstrsko bolniško blagajno, ki bi že pri sedanjem stanju Zveze lahko dobro uspevala, vsaj je v Zvezi že 1900 mojstrov. Nadalje ustanovitev mojstrskega podpornega sklada, podpornega sklada za obubožane mojstre in za podpiranje udov. To je nekaj točk iz našega programa. Kdor ima oči in noče gledati, kdor ima jezik in noče govoriti, je sokriv krivic, ki se mu gode. Komur pa je dana prilika delati za obstoj obrtniškega stanu in noče tega storiti, dela krivdo sebi in celemu našemu naraščanju. Tu je delavno polje. Na Spodnjem Štajerskem obstoji izven 3 avtonomnih mest 35 obrtnih zadrug s 5300 mojstri in 1900 pomočniki ter 2100 vajenci. V Zvezi je sedaj 13 teh zadrug s 1900 pomočniki. Nadalje imamo 16 trgovskih zadrug na Spodnjem Štajerskem, ki jih bo treba spraviti še v posebno Zvezo. Enako bo treba posebej organizirati še žagarje in mlinarje, kojih je čez 1100 s 400 pomočniki. To naj bo naše bodoče delo: budi in organiziraj!

(Dolje prihodnjič.)

Novela o razbremenitvi sodišč.

Na podlagi § 14. izdana novela o razbremenitvi sodišč ima namen odstraniti vse ovire, ki so nastale

Po holmcu, po rožah in po žarkih zahajajočega solnca sta šla v dolino.

Tisto noč pa je imel Andrejko čudne sanje: Ovce je pasel na Gradišču in čakal Tončko, ki se je izgubila nekje v gori. Ključ jo po imenu, a namesto nje se privali po skalah črna kača, iz ust ji gori ogenj, na glavi nosi srebrno krono. Ustavi se pred njim, in grozeče se ji bliskajo oči: »Zakaj mi nisi zvest, ali ne veš, da sem tvoja nevesta?« Andrejko mrje groze in zameži, ali kača mu ne izgine s pogleda, in njen glas strašno odmeva: »Zakaj si pozabil name, na zakleto grajsko gospodično!«

»Pogubiti me hoče,« se spomni Andrejko v sanjah in vzdigne roko, da bi se prekrizal, ali grozeče, oči strme vanj in ga prikujejo na tla. A kakor bi trenil, se vzpne kača pokonci, sikajočo glavo vrže v zrak, zraste do oblakov, in že se njeno ogromno telo vije po temnem nebu. V tem zasliši Andrejko za seboj žalosten jok. Ogleda se in vidi grajsko gospodično: Semintja hodi po Gradišču in nekoga išče, po samih cekinih stopa njena noga, do zemlje se ji zgrinjajo lasje in zastirajo njeno obličje. »Kaj ti je?« jo vpraša Andrejko. »Tebe iščem, a te ne morem najti.« Še huje se je zajokala, in solze so ji tekale po licih. Do jutra je žalovala, in šele petelinovo petje jo je spremlilo v podzemeljski grad.

vsled preobratne sodišče ter je tudi v interesu prebivalstva, ki sme z vso pravico zahtevati, da se njegove zadeve hitro rešijo. Sodniški posli so se razvijali do leta 1898. mirno in enakomerno, od tedaj pa se razvijajo skokoma. Tako je bilo 1899. leta pri okrajnih sodiščih 1.247.448 tožb, 1909. leta 1.884.783, 1912. leta pa že 2.290.449 tožb. Največji kontingent daje Galicija in Bukovina, namreč 1.447.873 tožb. Tam se je število bagatelnih tožb podvojilo, število tožb pri okrajnih sodiščih pa potrojilo. Število plačilnih nalogov se je podvojilo, število eksekucij je poskočilo še bolj. Pri sodnih dvorih je poskočilo število meničnih tožb za 118% in število drugih tožb za 142%. Tu di število konkurzov je poskočilo, leta 1899. jih je bilo 1124, leta 1909. že 1294 in leta 1912. 1834. Prizivi pri deželnih in okrajnih sodiščih so se skoraj podvojili, enako tudi pri višjih deželnih sodiščih. Rekurzi pri deželnih in okrajnih sodiščih so poskočili za 31-3%, pri višjih deželnih sodiščih za 53-9%. Zemljiškoknjižne zadeve so narasle od 1.227.585 na 1.809.642. Najvišji sodni dvor se je povečal od 65 na 79 članov, revizije pa so narasle od 6284 na 9836, rekurzi od 4540 na 6609, ničnostne pritožbe od 1973 na 3422, kasacijske razprave od 646 na 1229 in disciplinarne zadeve od 121 na 245.

Treba je bilo od pomoči. Povečanje števila uradnikov se ni dalo dobro izvesti, stavile so se v splošnem različne ovire; treba je bilo torej s pisarniško službo posredno razbremeniti sodnike, pa tudi to se je izkazalo kot nezadostno. Da razbremenimo sodišča, je vlada posegla po zakonskem načrtu glede izpremembe določil o reviziji in rekursu in o razbremenitvi sodišč iz l. 1910. Ta zakona sta stopila sedaj na podlagi naredbi po § 14. v veljavo. Razbremenjena so po tej noveli sodišča vseh instanc. Nove določbe se omejujejo na civilno postopanje. Okrajna sodišča bodo razbremenjena vsled novega opominjalnega postopanja. Za Galicijo, Bukovino in Dalmacijo, kjer do sedaj to postopanje ni bilo v veljavi, se določi 5letna prehodna doba. V spornih zadevah do 2500 K bo odločal posamezen sodnik in ne več sodni dvor. Pri višjih deželnih sodiščih bodo sodili v njih pravnih zadevah, o kateri je sodil en posamezen sodnik, senati 3 sodnikov. Najvišji sodni dvor pa se bo razbremenil na ta način, da bodo revizije proti dvema enako se glasečima sodbama, če vrednost spornega predmeta ne presega 1000 K, nedopustne. K vsemu temu pa pridejo še razne druge manj važne določbe.

Parcelacijska novela.

Parcelacijska novela naj odpravi velikim nedostatom glede vknjižbe parcelacij kmetijskih posestev v zemljiško knjigo. Sedaj se more vknjižiti razdelitev kake parcele v zemljiško knjigo samo, če je predložena pismena pogodba o prenosu zemljišča in od državnega ali civilnega geometra napravljeni razdelilni načrt. V nekaterih krajih, zlasti tudi na Primorskem in v Dalmaciji pa je težko dobiti geometra in je predložitev vseh zahtevanih dokumentov tudi združena z velikimi stroški, ki niso v praviem razmerju z vrednostjo zemljišč. Vsled tega se pogosto dogaja, da se take razdelitve v zemljiški knjigi ne vknjižijo. Zemljiška knjiga potem seveda ne more biti točna, ter nastanejo prav pogosto tudi spori. Na vsak način je bilo treba iz tega vzroka in da se razbremenijo sodišča za pogosto zelo zamotane pravde, ki izvirajo iz te navade, da se spravijo zemljiške knjige zopet v red. Novela daje sedaj državnim službenim organom, ki imajo tehnične organe, pravico za svojo uporabo izvršiti take razdelitve; enako tudi drugim polnopravničnim tehničnim organom drugih javnih uradov. Kjer pa primanjkuje civilnih geometrov, bodo nastavljeni posebni tehnični organi z geodetično visokošolsko izobrazbo, da izvrše to delo, seveda samo za tako dolgo, da bo delo izvršeno. Pri tem se bo morala vlada ozirati na civilne geometre. Tako se more tako dovoljenje, ki je sploh vsak čas preklicno, dati le v sodnih okrajih, kjer ni nobenega civilnega geometra ter to dovoljenje ugasne, kakor hitro se tam nastani kak civilni geometer.

Kriza v Srbiji.

Kakor poročajo iz belgradskih političnih krogov, je nameraval kralj poveriti kabinetu Pašić izvedbo novih volitev, pa samo pod pogojem, da preklicne naredbo o prioriteti civilnih oblasti, s čimer se stališče častnikov v novoosvojenih pokrajinah

otežkočuje, ali pa da naj velja ta naredba samo za stare srbske pokrajine. Ministrski svet pa je sklenil, da ostane naredba v polnem obsegu v veljavi ter je vztrajal na svoji demisiiji. O nadaljnjem razvoju dogodkov pravijo, da bo poveril kralj sestavo novega kabineta opozicijskemu bloku, obstoječemu iz mladoradikalcev, nacionalistov in naprednjakov. Ker pa mladoradikalci o takem kompromisnem kabinetu nočejo ničesar vedeti, je mogoče, da bo prišlo do kompromisa s staroradikalci in bo vodil nove volitve kabinet Pašić. Če pa bi prišlo med kraljem in opozicijskimi poslanci do sporazuma, je pričakovati sestave čistoradikalnega kabineta pod Ljubo Davidovičem in Draškovičem, v katerem slučaju bi prevzel zunanje ministrstvo ali dunajski poslanik Jovanović, ali pa poslanik v Bukarešti Gavrilović.

Revolucija v Albaniji.

Vstaši.

Iz Drača prihaja preko Londona poročilo, da je šef vstašev v soboto izjavil napram dr. Dillonu sledeče: Nismo bili vstaši, marveč prosilci, ki so hoteli imeti iz ust kneza zagotovilo, da bo branil našo vero. Knez pa je poslal oborožene kristjane svojega plemena proti nam ter je dal moriti naše žene in otroke. (Vstaši so imeli 150 mrtvih in ranjenih, med njimi mnogo žen in otrok.) Teh zločinov ne moremo pozabiti. Izgovor, da so dali streljati holandski častniki, bi k večjemu pomenil, da je knez slavnati mož, brez lastne volje in za nas brez pomena. Ko so na njegovo povelje klali naše ljudi, je bila naša prva misel, da moramo korakati proti Draču in mesto zažgati. Končno pa smo se odločili, da še počakamo, da tako pokažemo, da vpoštevamo zastopnike Evrope. Revni smo in brez pomoči. Odkar je prišel knez v deželo, nam je vzel 100.000 piastrov na davkih in nam ni dal za to ničesar drugega, kakor kroglice. Ko je prišel v Tiran, se je peljal skozi naše mesto v avtomobilu kakor strela in je komaj pogledal svoje ljudstvo. Slabi svetovalci ga obdajajo in z ljudstvom ni v nobenem stiku. Knez ni pravi mož za našega vladarja. Mi nismo razvili turške zastave, naša zastava ni simbol otomanske države, marveč simbol kalifata. Bojimo se za svojo vero. Pravijo, da ni nevarnosti za vero, mi pa hočemo to slišati iz ust kneza samega. To je potrebno, ker zatirajo povsod okrog nas muzlimanstvo, celo v Srbiji in Črni gori. V Albaniji imamo še večino — pa tudi tu nas obkoljujejo kristjani. Ostali bomo mirni, če nas ne napadejo, če pa to store, smo pripravljeni umreti za izlam.

O zadnjem gibanju vstašev v srednji Albaniji poročajo med drugim iz Drača še sledeče: Mesto Krnjo so zavzeli vstaši šestih okoliških vasi na povelje vrhovnega poveljništva vstaških čet. Posadka orožnikov, ki je bila v mestu, je smela oditi čez Kalmeti v Leš, od koder se bo vrnila na ladiah v Drač. Glasom italijanskih vesti so se bejvalci okraja Elbasan pridružili vstašem. Vstaši oblegajo mesto Elbasan ter svoje kroge vedno bolj zožujejo. Elbasanski guverner Akif beg, ki je bil med tem imenovan za ministra, je odpotoval v Drač. V Draču so mnenja, da je mesto knezu vdano in da se bo moglo še dolgo ustavljati. Tudi kraj Pekini so vstaši zasedli. Zatrjuje se, da nameravajo vstaši v Šjaku neenadno napasti Drač. Zato utrjujejo mesto z mrzlično naglostjo.

Malisori.

Rimski jutranji listi poročajo, da so Malisori, ki jih je knez poklical v Drač, jezni na Italijo, češ, da špekulira Italija na Valono. Šef Malisorov je izjavil poročevalcu »Corriere d'Italia«, da so v severni Albaniji vsi prepričani o tem. Malisori so zelo nezaupljivi napram Italiji ter pripisujejo to list spletkam Avstrije.

Položaj v Draču.

Položaj v Draču je neizpremenjeno resen. Gotovo je, da je bilo agresivno postopanje proti Esad pašić politična in taktična napaka. Gibanje kmetov ima mohamedanski značaj, vendar bi se bilo dalo z nekaterimi koncesijami zatreti v kaži. Res je tudi, da je knez odpuštil avstrijskega in italijanskega svetovalca, ki se v kratkem vrne v svojo domovino. Finančni minister Nogga se je vrnil iz Leša, kamor ga je bil knez poslal, da mu pripelje ojačenja. Pripeljal je Mohamedance, Miridite in Malisore na avstrijskih in italijanskih vojnih ladjah.

Pogajanja.

»Agencija Stefani« poroča iz Drača od torka: Kontrolna komisija je dobila od vstašev pismo v kate-

rem voditelji vstašev izrekajo svoje začudenje, da so dospeli Malisori v Drač. Kontrolna komisija se je posvetovala o položaju ter konstatirala, da so se pojavile nove težkoče vsled izkrcanja Malisorov. Predsednik komisije je poročal o teh pomislekih knezu, vendar je še popolnoma nejasno, kaj bo knez storil. Kontrolna komisija je med tem odšla v Šjak.

Velesile.

»Wiener Allgemeine Zeitung« izve, da bi bila angleška vlada končno pripravljena odposlati v Albanijo nekaj vojaštva, nemška vlada pa vztraja slej kot prej na svojem odklanjanju stališču. Tozadevna pogajanja le prav počasi napredujejo. V glavnem bi obstojalo poseganje velesil v albanske zadeve v tem, da bi odposlale velesile v albanske vode svoje vojne ladje v varstvo kneza. Največ težkoč pa dela temu sedaj Nemčija, ki je pripravljena poslati eno vojno ladjo samo v slučaju, da se te demonstracije udeležijo vse ostale velesile. V tem je opaziti približanje nemškega stališča ruskemu, ker se tudi Rusija brani poslati pred Drač vojne ladje.

Mehika.

Pogajanja ob Niagari nočejo iti naprej. Zastopniki Zedinjenih držav baje zahtevajo, da se pritegnejo tudi odposlanci Carranze, čemur pa se zastopniki Huerte odločno protijo dokler ne zavlada v Mehiki mir. Vest, da je Huerta pripravljen odstopiti, če se vrne v Mehiko politični mir in če bo imela prihodnja vlada javno mnenje za seboj, je smatrati samo kot zavlačenje. Izključeno pa vendar ni, da bo Huerta v kratkem pobegnil v Evropo. Kakor namreč poročajo iz Veracruz, se je od tam njegova soproga s svojimi 4 sinovi na krovu nemške ladje »Ipiranga« že odpeljala. V mestu Mehiki je bil izvršen na Huerto atentat. Ko se je peljal skozi mesto v svojem avtomobilu, je kakih 7 dijakov poljedelske šole, vsi v starosti od 15 do 17 let, z revolverji streljali na njega. Huerta, šoferja in njegovega pobočnika pa niso zadeli. Dijaki so nato zbežali, vendar pa so jih ujeli in takoj ustrelili.

Kakor poročajo iz Veracruz, je zmeda v Mehiki vedno večja. Iz Saltila je dospelo nad 1000 beguncev v Veracruz. V Saint Louisu in Potiziju vlada lakota in pomanjkanje vode. Polkovnik Fernando Reyes je s 60 možmi premagal pri Salinasu vladne čete. Vlado čete so izgubile 46 mož in 4 častnike. Vstaši so vjeli 14 vladnih častnikov in jih takoj postrelili, med njimi tudi polkovnika Cavesa. Pri Pinesu je vjel polkovnik Catoca oddelek vladnih čet. Vladne čete so bile prej izgubile 60 mož.

Štajersko.

Zaupni shod narodne stranke se vrši v nedeljo dne 7. junija ob 3. uri pop. v gostilni g. Robleka v Žalcu. Vabila so se že razposlala.

Zaupnik slov. naroda v štajerskem deželnem odboru — ovađuh. Marsikdo bo globoko vzdihnil, ko čita sedaj v časopisih, kako je skušal Karl Verstovšek oškodovati Zadrugo Zvezo z gnjusno ovadbo pri poljedelskem ministrstvu. Spomnil se bode namreč, da je ta Karl Verstovšek zaupnik slovenskega naroda v štajerskem deželnem odboru — edini, ki je poklican varovati toliko slovenskih interesov pri avtonomni deželni upravi. Poprej je zavzemal to mesto profesor Franc Robič. Ali se spominja kdo, da je ta kateregakoli Slovenca ali slovenski zavod Nemcem in vladi ovajal, da bi ga oškodoval? O tem, da bi Robič kdaj mogel nemškim uradnikom reči: Glejte, ta slovenski zavod se bori proti Nemstvu, očrnite ga ministru, vi Nemci, saj je v vašem interesu! — o tem si še nikdo pri Robiču misliti ni mogel. Bil je vsakomur postrežljiv, vsi smo mu zaupali. A sedaj? Kako daleč smo padli! Sedaj moramo opozarjati deželnega glavarja, naj denuncijanta ne posluša, naj ne sodi nas in naših potreb po njegovih — vlogah. Ali bo zmogla naša javnost v teh razmerah, ki nas sramotijo in nam škodujejo, poleg obsodbe še kako ostrejšo nastopanje proti Verstovšku? Apeli-rati moramo na javnost, kajti doslej ni bilo čuti, da bi ga vrgli naši — poslanci iz svoje srede. Zdi se nam celo, da se ti z Verstovškovim denuncijantom strinjajo.

Klavorn klirikalni shod v Ljutomeru opisuje »Slovenec« tako-le: »Shod Slov. kmečke zveze v Ljutomeru je veličastno uspel. Tako lepega zborovanja naše mursko polje že dolgo ni videlo. Na stotine kmetov je manifestiralo za našo ljudsko misel in odločno povedalo, da ne mara liberalnih združbarjev«. Ker »Slovenca« okrog Ljutomeru nikdo ne bere, smo morali to »veličastno« poročilo mi

priobčiti. Saj nam Karl Verstovšek ne bo zameril, da v teh drugače tako resnih časih nekoliko pozabavamo mupoljske rojake. V »Straži« je pa Karl Verstovšek molčal o »veličastnem zborovanju« in »stotinah manifestirajočih kmetov«. »Stražo« namreč le tu in tam bere kak človek in tako hudo se ljudje ne dajo za norca imeti. Zato pa Karl Verstovšek poroča v »Straži« o tem shodu sledeče: »Na binkoštni ponedeljek smo imeli čast slišati tukaj kot govornika gosp. poslanca dr. Karl Verstovška, profesorja, dež. odbornika itd., ter gospoda Roškarja, državnega in deželnega poslanca. Kljub slabemu vremenu so bili gostilniški prostori g. Seršena natlačeno polni. V jedrnatih besedah sta gospoda poslanca ožigosala podlo liberalno početje napram naši stranki. Vstrajnjama voditeljema Kmečke zveze krepek živijo«. Kakor se vidi, drži pisatelj teh vrstic Karl Verstovšek mnogo na svoje naslove. Če bi še dostavil, da je predsednik mariborskega »Orla« in častni občan nekaterih klerikalnih občin, bi skoraj dosegel ranjkega Pukla v Enzersdorfu. Te naslove je pa tudi potrebno povdarjati v časih, ko na koga cela dežela s prstom kaže in vpije »ovaduh«, kaj ne »gospod poslanec«? Da bi pa bili obe poročili še bolj verodostojni, bi bilo treba samo še dostaviti, da se je vršil ob istem času skrajno slabo obiskan obrtniški shod v Ljutomeru. Če se že začne svet za norca imeti, se ga mora imeti za norca do konca, to bo Karlu znabit povedal dr. Korošek, ki bo v lastnem listu na svoje nemalo začudenje bral, da sta postala Karl in Roškar »voditelja« Kmečke zveze. Dobre duše se sicer vedno najdejo — pa glede voditeljstva je treba le še poprej Korošča povprašati za mnenje. In znabit se še najdejo ljudje v klerikalni stranki kakih civilisti, ki tudi ne bodo zadovoljni s tem, da bi bil »voditelj« Kmečke zveze kak ovaduh. — Odmevi z dežele vsaj kažejo tako.

Vransko. Na binkoštni ponedeljek popoldne je vzprizorila v drugič »Ciril — Metodova podružnica« na Vranskem prelepo narodno igro »Na Osojah«, ki je zopet napolnila dvorano. V tej igri se je poslovljalo od občinstva naš najboljši in najmarljivejši igralec g. Ivan Gostič. Igra se je igrala splošno dobro; nekateri igralci in igralke pa so rešili svoje vloge naravnost mojstrsko n. pr. Anjo (ga. Vrablova), Matijo (Gostič), župnika (dr. P.). Po drugem dejanju je izročila podružnica odhajajočemu sodelavniku Gostiču krasen šopek s slovenskimi trobojnicami. Po predstavi je priredil »Sokol« v telovadnici odhajajočemu načelniku br. Gostiču odhodnico, h kateri se je zbrala večina članov »Sokola«. Brata Jakša in Meglič sta slavila velike zasluge br. Gostiča, ki si jih je pridobil za razvoj in napredek vranskega »Sokola«. Sam izboren telovadec bil je tudi vsestransko uporaben naroden delavec, ki ga homo zelo težko pogrešali. »Sokol« mu je poklonil v dar in spomin par zlatih manjšetnih gumbov. Častitamo kranjskemu »Sokolu« na vrli pridobitvi.

Zadruška rokodelskih obrti sod. okr. Laško v Laškem sklicuje zadržni zbor v nedeljo, dne 7. junija 1914 ob 3. uri popoldne v gostilni gospoda Al. Juvancija v Zidanem mostu. — Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in polaganje računov. 2. Sprememba pravil. 3. Dopolnilna volitev. 4. Sklepanje o prireditvi razstave vajenških del. 5. Služajnosti.

Sentjurski pevski zbor priredi v proslavo 10 letnice svojega obstanka v nedeljo, dne 28. junija velik koncert. Več pravočasno.

Od Sv. Barbare v Halozah nam pišejo: Vreme našim vinogradom izvrstno ugaja in za teden dni bo trsje najlepše cvetelo. Je pa tudi letos polno kakor že dolgo ni bilo.

Drobne novice. Umrl je v Žalcu župnik Matija Koren v 81. letu svoje starosti. Pogreb je bil danes, v četrtek, dopoldne. — Za poštarja v Ljutomeru pride neki Schechel iz Ernovca. Sedanjega poštarja v Ljutomeru so torej Nemci srečno spravili v stran. — Za poštni okoliš Poljčane se povelje s 1. junijem raznašanje pošte po vaseh. V Breznici in Lovniku se postavlja poštna nabiralnica. — Iz Ptuj. Josip Ornič obhaja ta mesec dvajsetletnico svojega županstva. — Umrl je v Mariboru na Tržaški cesti mesar Matevž Flis v 42. letu svoje starosti. — Iz Marbega. V Zg. Vižingih so potegnili iz Drove močno nagnito truplo neke ženske. Pravijo, da je to neka kmetica iz Šmarjete v Rožni dolini, ki je pred mesecem dni neznanu kam zginila. — Iz Vranskega. Cesar je odlikoval uradnega slugo Jakoba Novaka ob prestopu v pokoj s srebrnim zaslužnim križcem.

Koroško.

Povodnji na Koroškem. Kakor se poroča iz raznih po povodnji prizadetih krajev, ni nastalo toliko škode

kakor se je prvotno domnevalo. Precejšnja škoda trpe v prvi vrsti lesni trgovci, katerim je voda odnesla mnogo lesa. Tudi je poškodovanih več cest, mostov in brv. Taho je Glina odnesla dva mostova in neko brv. Cesta ob Glini je več sto korakov zelo pokvarjena, ker je Glina nanese nanjo mnogo kamenja in precej visoko blata. Tudi železniški nasipi ob rekah so hudo trpeli in se morajo sedaj z vsoto hitrostjo popravljati, da se ne prideti kaka nesreča. Zlasti pa so trpela nižje ležeča stanovanja, kjer je voda poplavlila do take višine sobe in kleti, da so se morali stanovalci umakniti pred vodo v višje ležeče prostore. Kjer pa voda ni mogla vdreti, je talna voda razgnala tudi najmočnejši betonski tlak v kletih in stanovanjih. Pri postaji Gora je nanese Drava kamenja in druge sipine v izmeri pol kilometra. Čudno pa je, da voda ni napravila pri Greifenburgu nobene škode, medtem ko je pri povodnji l. 1882 ta kraj najbolj trpel. Voda posameznih rek in potokov sedaj pada in le malo pokrajina je še poplavljenih.

Drobne novice. Smrtnonevarno poškodovana. Iz Velikovec poročajo, da je tamkaj povozil voz posestnika Napečnika 10 letno učenko Kunigundo Tomaš, ter jo smrtnonevarno poškodoval. Deklece so morali prepeljati v bolnico v Celovec. — Zagonecna tatvina. V Beljaku je dosedaj neznan uzmovci izvršil originalno tatvino. Prožni komisar dr. Damian je prejel pri blaginji svojo mesečno plačo in jo z denarnico vred vtaknil v žep površnika, ki je visel na obešalniku v njegovi pisarni. Nato se je šel še nekaj informirati k blaginji a ko se je vrnil, ni bilo denarnice in mesečne plače nikjer. Ta dogodek je zbudil silno pozornost, ki se je še povečala, ko je neki sluga prinesel prazno denarnico, ki jo je našel na stranišču. Tamkaj jo je tat skril med razne papirje. Dognalo se je, da dotični sluga ni v nikaki zvezi s tatvino in da sploh o celi tatvini ni ničesar vedel. O storilcu nimajo nobene sledi in tudi na pomoč poklicani policijski pes ni mogel ničesar zaslediti. — Samomor. Pri Volperku se je obesil 30. maja 21 letni Ludvik Tšreplitz na nekem drevesu. Ko je hodil še v ljudsko šolo, poškodoval se je težko pri streljanju s topičem, pri čemur je dobil težke poškodbe na roki in je tudi na enem očesu oslepel. Po zdravniškem mnenju je neugodno vplivala ta nezgoda tudi na njegovo pamet ter se je sedaj v zmedenosti misli obesil. — Nepraviden pasazir. Ko so se vračali pevci iz »Sängerbundes« v Spitalu z vlakom proti Beljaku bil je eden pevecv tako nepraviden, da je pri oknu vrgel na tir težko vinsko steklenico. Slučajno pa je zadel nekega prožnega čuvaja, ki se je težko ranjen vrnil. Storilec se je v Beljaku sam javil policiji, vendar pa bo imela njegova nepravidnost najbrže še jako neljube posledice pred sodiščem.

Primorsko.

Sokolska »provokacija« v Gorici dne 7. junija. Mnogo skrbi in dela povzročajo ti »hudobni« Sokoli goriškimi Italijanom. Dan za dnem hujšajo listi proti sokolskemu zletu, sedaj pa je moral celo prvi goriški podžupan zopet na glavarstvo, da prepreči nesramno sokolsko »provokacijo« dne 7. junija. Hotel je na vsak način doseči, da bi vlada kar enostavno vso sokolsko veselico prepovedala, a ni dosegel drugega, nego da je dobil prav dolg nos, češ, naj se ne vtika v stvari, ki ga absolutno nič ne brigajo. — Sokoli iz Goriške in sosednih krajev pa odgovore najbolje s tem, da se v čim večjem številu udeležijo zleta.

Kolesarsko društvo »Danica« v Gorici priredi v nedeljo, dne 7. junija dirko Ronki — Gorica, javen ples in javno tombolo za 200 K in 100 K. Ker je čisti dobiček namenjen za šolske namene, naj blagovolji slavno občinstvo kupovati karte za tombolo in se v velikem številu udeležiti prireditve 7. junija v Gorici na Tržaški cesti restavrant »Paris«.

Deželnozborna volitev v Istri. Iz Pulja poroča o volilnem gibanju tamošnji »Polaer Tagblatt«: Po dosedanjih informacijah se slika pri prihodnjih deželnozbornih volitvah nikakor ne bo spremenila. Vlada se trudi, da bi se v Istri pričelo z urejenim upravnim aparatom ter se trudi, da bi prišlo med posameznimi strankami do sporazuma, ker pri sedanjih razmerah je delazmožnost deželnega zbora direktno onemogočena. Pred dalj časom so se vršila v Trstu pogajanja med združenimi Slovenci in Hrvati na eni strani in Italijani na drugi strani. Ta pogajanja pa so bila popolnoma brez uspeha, ker obstojajo združeni Slovenci in Hrvati na stališču, da se mora uveljaviti enakopravnost tako na gospodarskem, kulturnem in tudi narodnostnem polju, med tem ko se Italijani nočejo kloniti pred spoznanjem, da sa-

mi v Istri vladati ne morejo, da ne morejo vzdržati v Istri nadvlado. — Končno pravi list, da dobiva strah vladnega komisariata vedno določnejše oblike. — K tem izvajanjem puljskega lista bi bilo le še pristaviti, da od njega toliko propagirana stranka združenih mornariških, vojaških in ostalih državnih uradnikov še do danes ni postavila nobenega kandidata.

Izpred tržaške porote. — Velika poštna tatvina. Pri večerajšnji razpravi proti višjemu poštnemu oficijalu Biečarju radi poverbe denarnega pisma z vsebino 128.900 K bil je zaslisan poštni nadkontrolor Josip Kaučič, ki je razložil manipulacijo z denarnimi pismi ter omenjal posebno kuvertiranje denarja in da se vedno glavna pošta obvesti, če kaka filijalka pošlje nad 40.000 K denarja na glavno pošto. Kritični večer je poštni kontrolor Lindtner dal poštnemu pristavu Prodanu nalogo, da obvesti telefonično glavno pošto o visokem znesku, ki ga naj ta prejme. Prodan je danu mu nalogo tudi izvršil, a se ni na glavni pošti nihče oglašil. Dalje izpove priča, da ni izključeno, da bi zamenjal, oziroma spravil denar kak uradnik na glavni pošti. Kako se je originalno denarno pismo zamenjalo z drugim, s praznim papirjem napolnjenim, o tem priča ne ve ničesar. V istem smislu izpove tudi poštni kontrolor Lindtner. Priča poštni pristav Prodan izpove, da je on opozoril Biečarja na napako, ko je ta napisal na denarno pismo mesto 128.900 K le 128.800 K. Da se je ta napaka popravila, rabilo se je pet do šest minut. Denarno pismo je kuvertiral sluga Kočvar in ga je Biečar v njegovi prisotnosti položil v za taka pisma namenjeno vrečo. Pismo s praznim papirjem ima tudi povsem drugo debelost kot originalno denarno pismo z denarjem. Nato je prišlo do jako burnega nastopa med zagovornikom, državnim pravnikom in Lindtnerjem radi nekega anonimnega pisma, na kar se je večerajšnja obravnava končala. Nadaljuje se danes.

Drobne novice. Nesramnež. V Trstu so aretirali nekega 32letnega kovača Jakoba Tercellija, pristojnega v Briksen, ker je z dvema nedoletnima deklicama uganjal razne nesramnosti. — Poizkušena samomorica. 57letni kurjač Angel Alfieri je skočil v Trstu s prvega nadstropja svojega stanovanja na ulico in se precej nevarno poškodoval. Njegovo ženo pa so vsled razburjenja popadli ob tej priliki krči. Obema je dal zdravnik resilne postaje prvo pomoč. Drugi samomorilni kandidat, neki 22letni Pavel Predonzan si je pa hotel vzeti življenje s tem, da se je nameraval zadušiti z ogljikovim plinom, a so ga še pravočasno rešili in prepeljali v mestno bolnišnico. — Zbeselel je v neki gostilni v ulici delle Sette Fontane včeraj 23letni dninar Ivan Saxida ter pobil vse kar mu je prišlo pod roko. Poklicani stražnik ni bil kos svoji nalogi in so mogli poklicati še dva stražnika, ki sta s pomočjo ostalih gostov komaj spravili zbesnelega na varno, da se mu ohladi malo prevroča kri. — Očel zabodel sina s šilom. Predvečerajšnjim se je vrnil 45letni delavec Henrik Ivanov kakor navadno pijan domov ter pričel zmerjati svojo ženo in 16letno hčerko, ki ste mu predbacivali njegovo pijanost. Pričel jih je tudi pretepati, a je prihitel 19letni sin Ivan materi in sestri na pomoč. Zbeselel očel je prijel za šilo in dvakrat sunil sina v prsi, tako da se je ta nezavesten zgrudil. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer so ga morali takoj operirati, ker je zadobil težke poškodbe na prsni mreni in na pljučih. Njegovo stanje je opasno. Poživljenega očeta so zaprli. — Tatvina na krovu parnika. V Trstu so aretirali na krovu parnika »Columbia« zaposlenega 32letnega Feliksa Vanzana, ki se je v Buenos Airesu vtihotal na krov in v znak hvaležnosti, da ga kapitan ni izročil oblastem, ukradel več piščancev nato pa pregovoril štiri delavce, da bi ukradli štiri vreče kave, v vrednosti 240 K, katere so hoteli v Almeriji prodati. Ta nameravana tatvina pa je prišla na dan in so tudi ostale štiri delavce aretirali. Vseh pet so izročili deželnemu sodišču v Trstu.

Dnevne vesti.

+ Ne, deželni odbor, ampak samo trije deželni odborniki! Včerajšnji »Slovenec« piše zopet o »slabem gospodarstvu z občinskim premoženjem« v Postojni, ne upa pa si več trdit, da je postojnski gospodarski odbor razpuščen. To je značilno, še bolj značilna pa sta ta — le dva stavka: »... napadajo le deželne odbornike, ki so sklenili, kar je bila njihova dolžnost. Orde psovke, s katerimi obliva (s psovkami —

oblivati, kako lepo to zveni!) dan na dan »Narod« dr. Lampeta, dr. Pegana in dr. Zajca, le dokazuje, kako imajo prav trije...« Iz teh stavkov se glasi prikrito, sramežljivo priznanje, da razpusta postojnskega gospodarskega odbora deželni odbor kot tak nikoli ni sklenil, marveč so za ta razpust glasovali samo »tri« deželni odborniki, kar pa še ne pomenja, da bi bilo to »cirkularno glasovanje« že pravoveljaven sklep celotnega deželnega odbora, ki ga tvori 6 članov in ki mora biti poleg tega še pravilno sklican k seji. Iz tega priznanja sledi jasno in nepobito, da deželni odbor nikdar ni sklenil razpusta gospodarskega odbora v Postojni in da je bila vest o tem »razpustu«, dana v »Slovencu« dne 18. maja t. l. neposredno pred notranjsko državnozbornsko volitvijo po »treh« deželnih odbornikih: Lampetu, Zajcu in Peganu, zlagana v tem namenu, da bi vplivala na volilce in ustvarila v njih razpoloženje proti naprednemu kandidatu Lavrenčiču. To »Slovenčev« priznanje je dragoceno ne toliko za nas, kakor za — državnega pravdnika, ki sedaj ve, kdo je spravil ono zlagano vest o »razpustu« postojnskega gospodarskega odbora v svet in kdo je zakrivil dejanje, ki tvori zločin volilne goljufije, kakor je to označeno v zakonu v varstvo volilne svobode. Pričakujemo sedaj, da bo državno pravdnštvo odredilo kazensko preiskavo tudi proti očetom one zlagane vesti — proti zloglasni triperesni detelji: Peganu, Lampetu in Zajcu!

+ **Užitninska doklada na vino.** V šestih letih so spravili klerikalni zapravljivci deželnega denarja našo kronovino tako na kant, da si niso znali drugače pomagati, kakor da so zvišali doklade vseh vrst. Udarjeno je kmečko prebivalstvo in udarjena so mesta. Klerikalcem ni dosti za to, kaj porečejo mestni prebivalci, saj vedo, da nimajo v mestih nič prihodnosti. Toda boje se kmečkega prebivalstva, da jim vzame mandate in jih spodi od korit, kajti zdaj je tudi kmečko prebivalstvo spoznalo klerikalce. Največ je k temu pripomogla užitnina na vino. To stoji in je davno dokazano, da užitnina na vino plačuje kmet ali če hočemo, kmečki okraj. To, kar plačuje kmet na užitnini, je pri tem davku odločilno in zato je klerikalce tudi tako strah. Vedno se klerikalci bahajo, kako ljubezen imajo do kmeta in če se mu pri drugih davkih kak groš popusti, kar tulijo, kaj so zanj storili, zdaj so mu pa vino tako hudo podražili, da bo to čutil pri vsakem kozarcu. Klerikalci pisarijo, da dež. zbor ni sklenil nobene nove doklade, ampak je le staro zvišal. Kaj pa naj ta izgovor pomeni? Staro doklado zvišati se vendar pravi, poleg stare doklade uvesti še novo! »Slovenec« spravlja ljudi v zmotu, da gostilničarja samega užitninski davek nič ne zadene, ampak samo njegove goste. Res, gostilničar ima pravico, zvišati ceno vina. To pravico ima vedno tudi brez zvišanih doklad, a kaj mu pomaga, če pa ljudje nečejo in ne morejo plačati višje cene. Gostilničar na deželi ne more za vino višje cene nastaviti, kakor so 80 ali 88 vinarjev za liter, ker gostje dražje cene ne prenesejo. Če bi užitninski davek na goste zvalil, bi jih vsaj nekaj izgubil in trpel škodo. Kdo mu more torej zameriti, če zahteva od vinogradnika naj mu da vino za 8 vinarjev pri litru cene. Cena vinu je tudi že res padla. Ali torej nima tudi vinogradnik veliko škodo vsled zvišane užitninskega davka? A tudi gostilničarji sami imajo škodo. Gostilničar ne plača užitnine samo od tistega vina, ki ga proda v gostilni, ampak tudi od svojega vina. Kdor ima n. pr. dosti delavcev, mora vse vino za delavce zadacati. V Vipavi so to tako občutili, da je mnogo gostilničarjev kar »cagre« dol pometalo. »Domoljub« je nekaj pisaril, da se bo to odpravilo. Taka oslarija. Užitninski zakon je vendar državni zakon, ne deželni, samo doklade na užitnino so deželne. Kaj misli res kdo, da je tekom desetih let mogoče doseči, da se spremeni državni užitninski zakon? Pa to bedasto klerikalno pisarjenje, da naj ne pije vina, kdor se hoče užitninskega davka ogniti. Pa ne pijte! Vzemimo le kmeta: tako trdo dela vese teden, da mu pokajo kosti pa si naj ob nedeljah še kozarca vina ne privoščijo? Kakšen užitek, kako veselje, kako razvedrilo pa ima kmečki človek. Nič drugega, kakor kozarec vina. Pa mu črnuhi še tega ne privoščijo. A kaj pa bo, če kmet ne bo več vina pil, če odpade glavni konzument? Ali klerikalci ne uvidijo, da bo konec užitninskemu davku in užitninskim dokladom, če bo kmet nehal vino piti? Usahnili bodo državni in deželni dohodki iz užitnine in vinogradniki bodo morali povezati cule in iti po svetu. O teh stvarih se bo še mnogo govorilo tudi v deželnem zboru. Že danes je gotovo, da se ta finančni na-

črt, ki so ga napravili klerikalci in s katerim so tako hudo obremenili prebivalstvo, ne posreči tako, kakor so mislili. Klerikalce čaka strašno razočaranje in bržkone bodo morali še enkrat doklade zvišati.

+ **S čim tolažijo klerikalci kranjske vinogradnike.** Opetovano smo že poudarjali, kako je klerikalna večina oškodovala tudi kranjske vinorejce z zvišanjem deželnih doklad. Prve posledice tega škodljivega postopanja je klerikalna stranka občutila pri zadnjih državnozbornskih volitvah na Notranjskem. Seveda hočejo klerikalci zdaj natveziti vinogradnikom, da ne trpe prav nobene škode. Toda najboljši dokazi o ravno nasprotnem dejstvu so še precej polne kleti naših vinogradnikov. Dan za dnevom prihajajo v Ljubljano in ljubljansko okolico kmetje ter ponujajo vino, ki ga pa le malo razpečajo. Zdjaj so pa začeli klerikalci po svoji stari navadi farbat vinogradnike. Po Vipavskem in Dolenjskem namreč trosijo naravnost gorostasno laž, da bo deželni zbor oziroma klerikalna deželnozborna večina sklenila zakon, po katerem kranjski gostilničarji ne bodo smeli kupovati drugega vina nego vipavskega ali dolenjskega. Samo oni, kdor je bolan na možganih, more verjeti taki laži. Ker pa poznamo naivnost našega kmeta, smo prepričani, da mnogo vinogradnikov verjame tej laži. In pred dvema dnevoma je prišel tak naiven kmet, ki je prepričan o vsemogočnosti klerikalne stranke, k nekemu vinskemu trgovcu ter mu ponujal svoje vino. Ker ga pa trgovec ni hotel kupiti, mu je kmet odgovoril: »Še radi ga boste kupili, ko bo deželni odbor zapovedal vsem gostilničarjem, da smejo kupovati samo dolenjska in vipavska vina.«

+ **Shod v Postojni.** V nedeljo bo v Postojni v »Narodnem hotelu« gosp. Paternosta ob 4. popoldne shod, na katerem bosta govorila župan Lavrenčič o mestnem gospodarstvu v Postojni in deželni odbornik dr. Karel Triller o postopanju klerikalne stranke. Zanimanje za ta shod je veliko.

+ **Slabo gospodarstvo.** V klerikalnih časopisih je zdaj v rabi značilna beseda: da je gospodarstvo v Postojni slabo. Na to odgovorimo lahko prav kratko: dokazali smo, da so se dokladi v Postojni vsled »slabega« gospodarstva liberalcev znižali, medtem ko so se deželne doklade vsled »dobrega« gospodarstva klerikalcev tako grozno zvišale, da kolne klerikalno večino vsa dežela.

+ **Shod v Šiški.** V soboto, dne 6. junija 1914 se vrši ob pol 9. zvečer pri Moharju v Spodnji Šiški javen shod narodnega delavstva. — Položaj slovenskega delavstva, poroča tovariš A. Brandner, strokovni tajnik N. D. O. iz Trsta. — Narodno delavstvo v Šiški naj z izpomagantno udeležbo na shodu pokaže, da je res narodno in stanovsko zavedno. — Delavci in železničarji! Na javnem shodu obrazložimo svoje težnje in protestiramo proti krivicam, ki se nam gode vsepovsod! V soboto vsi na shod!

+ **Odkritje spomenika Dositeju Obradoviću.** V torek, dne 9. junija odkrijejo v Belgradu spomenik velikemu narodnemu prosvetitelju Dositeju Obradoviću. Spomenik postavi »Srbska književna zadruga« s pomočjo mestne občine belgradske. Na to kulturno proslavo ste povabili mestna občina belgradska in »Srbska književna zadruga« tudi stolni mesti Zagreb in Ljubljano ter razne ugledne hrvatske in slovenske kulturne institucije, kakor »Matico Hrvatsko«, »Slovensko Matico« itd. — Vabilu se odzoveva tako mestna občina ljubljanska, kakor tudi mestna občina zagrebška. Stolno mesto Zagreb bodo na proslavi zastopali župan Janko Holjac in občinska svetnika Milan Krešič in Josip Radković. Ker je baš v torek, dne 9. junija seja občinskega sveta ljubljanskega, se proslave v Belgradu ne more udeležiti župan dr. Ivan Tavčar, paž pa bosta zastopala na svečanosti v Belgradu občinska odbornika dr. Fran Novak in Rasto Pustoslavšek. Spomenik, ki je delo znamenitega hrvatskega kiparja Rudolfa Valdeca, se odkrije v torek ob pol 11. dopoldne ob vhodu na Kalmegdan. Ob pol 4. popoldne je slavnostni zbor: »Srbske književne zadruga«, ob pol 9. zvečer pa banket, ki ga daje na čast gostom »Srbska književna zadruga«. V sredo, dne 10. junija ob 9. dopoldne si gostje ogledajo občinske naprave. Ob 12. je obed v Kijevu, ob pol 5. popoldne svečana seja mestnega občinskega sveta belgradskega, zvečer ob 7. slavnostna predstava v narodnem gledališču, ob 10. zvečer poslovljni banket, ki ga daje gostom mestne občine belgradske.

+ **Plinovo ulično razsvetljavo v Ljubljani preskrbljuje, kakor je znano, plinarna. Koliko ta razsvetljav**

stane, je razvidno iz teh podatkov: V letu 1908/9 je stala plinarna ulična razsvetljava 81.930 K, leta 1909/10 30.777 K, leta 1910/11 19.913 K, leta 1911/12 18.673 K, leta 1912/13 22.375 kron, leta 1913/14 pa 22.859 K. V šestih letih, to je odkar je plinarna prešla v slovenske roke, je torej izdala za ulično razsvetljava okroglo 206.000 kron, katero vsoto bi sicer morala plačati za razsvetljava svojih ulic mestna občina. Ako še nadalje uvažujemo, da plačuje še poleg tega plinarna mestni občini vsako leto v gotovini 10.000 K, lahko presodimo, kakšna velika blagodat je plinarna za našo občino. Kakor čujemo, je občinski plinarniški odsek na predlog obč. svet. Pammerja in podžupana dr. Trillerja sklenil predlagati obč. svetu, da se plinarna komunalizira.

— Rodoljubkinje in rodoljube širrom Slovenije prosimo, naj nabirajo v soboto 6. in v nedeljo 7. t. m. prispevke za naše narodnoobrambene organizacije, za družbo sv. Cirila in Metoda in za »Branibor«! Opozorjamo pri tem na današnji članek o nemškem sulfuraju!

— Odkupnice (bloki) za cvetni dan se dobivajo v pisarni družbe sv. Cirila in Metoda v Narodnem domu. Rodoljubi in rodoljubkinje, sezite po njih! Za odkupnice nabirani denar naj se ne dene v nabiralnike, marveč se naj pošlje ali odda v družbinsko pisarno.

— Cvetlice za cvetlični dan. Od mnogih strani se čuje, da je sedaj premalo cvetk za cvetni dan. Cenjene dame opozarjamo na poljske cvetke. Poljska knavcija in kresnica ste sedaj v najlepšem cvetu ter ste mnogo lepše kakor marsikatera vrtna cvetka. Torej cenjene nabiralke! Imejte tudi teh cvetk nekaj v vaši košarici!

— Gospodje in dame, ki bi sodelovali pri cvetnem dnevu, naj se zglase, oziroma prijavijo v pisarno družbe sv. Cirila in Metoda v Narodnem domu.

— Vse nabiralnike za cvetni dan je dala na razpolago »Kmetijska posojilnica«.

— Veselica v »Narodnem domu« na korist naših obrambnih društev v nedeljo, dne 7. junija popoldne, bo prireditve, ki bo nudila najprijetnejšo zabavo. Orkester »Sokola I.« bo sviral razne koncerte in plesne komade, s petjem bo občinstvo zabaval pevski zbor »Ljubljanskega Zvona«, za telesna okrepčila pa bodo skrbele naše požrtvovalne narodne dame, ki bodo kuhale kavo in čaj, točile razne neopojne pijače ter skrbele za šarklje, piškote itd. Na veselici se ne bo nič več pobiralo in tudi cvetlice se ne bodo več prodajale. Vstopnina k veselici je samo 20 vinarjev.

— Napredno politično in gospodarsko društvo za Poljanski okraj priredi v nedeljo, dne 7. junija 1914 veliko ljudsko veselico na sejmišču na Poljanski cesti. Paviljoni za šampanjce, pivo, vino, jestvine, kavo, slaščice itd. Srečolov. Godba. Petje. Ples. Cvetlice. Komični prizori. Razne druge zabave. Razna tekmovalja. Pričetek ob 4. popoldne. — Vstopnina 40 vin. Otroci so vstopnino prosti. V služaju neugodnega vremena se vrši veselica na praznik, dne 11. junija 1914.

— Nikoli več se ne da popraviti, kar je kdo zamudil. Zaman bi bilo kesanje v ponedeljek, če bi se ne udeležili vsi Ljubljančani velike ljudske veselice, ki se vrši v nedeljo, dne 7. junija na sejmišču na Poljanah. — Vstopnina je samo 40 vin. za osebo. Otroci so prosti. Veselica pa bo nudila tako obilico razvedrila, da bo vsak posetnik še dolgo imel užitek ob spominu na to prireditve.

— Vrt ljubljanskega »Narodnega doma« je postal v resnici krasen. Lepe košate lipe dajo udobno senco in prijetne dišave. Še krasnejši pa bo vrt v nedeljo, dne 14. junija, ko priredi »Napredno politično in izobraževalno društvo za Kolizejski okraj« veliko ljudsko veselico. Ta dan bo vrt krasno dekoriran in zvečer čarobno razsvetljen. Postavljeni bodo razni šotori za pivo, vino in jestvine, v katerih bodo sodelovale naše požrtvovalne narodne dame. Parola ljubljanskega narodnega občinstva bodi: V nedeljo, dne 14. junija vsi v »Narodni dom«.

— Javna knjižnica »Gospodarskega in izobraževalnega društva za Dvorski okraj« je izposodila meseca maja 2479 knjig, letos doslej skupno 14.167 knjig.

— Zaznamovanje potnih efektov. Da se izogne občinstvo zaksnitvam pri oddaji potnih efektov vsled zapeljave, se nujno priporoča potnemu občinstvu, da potne efekte vsake vrste (kakor potno prtljago, brzovozno in vozno blago) zaznamuje z namembno postajo ter imenom, stanom, krajem in stanovanjem prejemnika (lastnika). Najpripravnejše se napravi to tako, da se napiše na potni list (tovozu) samem ali na listku,

ki se prilepi popolnoma nanjo. Pri košarah, vrečah, balah, torbah itd. se priporoča, da se napišejo ti podatki na tablico iz lesa, usnja ali kartona, ki se trajno pritrdi na potni efekt. Ta odredba nudi najvarnejšo zagotovilo, da se zapeljani, zamenjani ali zaostali potni efekti lahko hitro najdejo, če na efektihi ni več listkov železnice, ali so nepravilni, kar se pri v hitrici odpravljeni prtljagi, zlasti za časa močno potovalne sezone, lahko pripeti. Da se ne bo prtljaga zapeljala, naj se stari listki ali drugi znaki, ki bi utegnili povzročiti zamenjavo z železniško odpravnimi znaki, po zmislu določb § 31. železniškega obratnega poslovnika odpravijo, predno se efekti oddajo.

Poročili se je danes na Bledu odvetnik gosp. dr. Beno Sabothy z gđc. Inko Šlambergerjevo. Iskreno čestitamo!

Obstreljeni metliški postiljon je po srečno prestani operaciji zapustil bolnišnico usmiljenih bratov ter je odšel domov. Reče ima vsled strela v levo lice ves popačen obraz in trpi še zdaj notranje bolečine. Z ozirom na tako različna mnenja glede tega napada vpraša, kaj on sumi zdaj, ko je duševno zopet pri polni zavednosti, misli o tem napadu, je pred pričami javno izjavil: Ko sem prišel v hlev, je falot potegnil iz žepa revolver z besedami: Vidiš, s tem - le te bom ustrelil. Nato je revolver dvignil proti sencu in medtem ko je izgovoril grožnjo: denar ali življenje! je strel že počil, prav blizu mene izstreljen. Odločno zanikam, da bi bil jaz s tem falotom kdaj kakšno večjo vsoto zaigral, ali da bi mu bil sploh kdaj dal povod za tak napad. Po mojih mislih je to storil zgolj iz hudobije, bil je že več mesecev zaprt zaradi tepeža. Zahtevam, da ga sodišče zasleduje, ker bom od njega terjati odškodnino, če kaj ima. Če sodišče zasleduje vsakogar, če zajca obstreli, gotovo tudi ne bo dopustilo, da bi ta falot, ki je name brez povoda streljal, ostal nekažnovan.

Preizkušnja kosilnih strojev na Grmu. To nedeljo, dne 7. junija se priredi na kmetijski šoli na Grmu preizkušnja kosilnih strojev, in sicer ob 3. popoldne. Preizkusiti se imajo stroji »Deering«, »Cormick«, »Automata« in »Mebas«. Vabimo zainteresente, da se udeležijo te prireditve. — Razpisane službe. Pri c. kr. okr. sodišču v Novem mestu je razpisano inesto kazniškega paznika in mesto uradnega sluga.

Nesreča na železnici. 51letnega železniškega čuvaja I. Dagarina je v noči od 1. na 2. junij povozil na progi Radovljica - Otoče poštni vlak, ki odhaja ob 10. zvečer iz Ljubljane. Ponesrečenca je vlak odtrgal desno roko ter ga težko poškodoval na glavi. Odpeljali so ga v bolnišnico v Ljubljano.

Klerikalna hranilnica in posojilnica na Colu je v likvidaciji. Likvidatorji so župnik Janc na Colu, Rafael Premrov iz Vipave in Matija Srebot iz Trševja.

Iz Trbovelj. Bojni hrup je poleg in tudi duhovi so se umirili sedaj po občinskih volitvah. Mogoče samo navidezno. Ne bilo bi v našem interesu, ako se bomo sedaj 3 leta zopet zanašali na »odločnost« naših volilcev, kateri v odločilnem trenutku prestopijo v nasprotni tabor. Ne! Delati treba takoj! Začetni takor za našo organizacijo, da omahljivce pridobimo nazaj, in zberemo okrog sebe nove pristaje. Kje so tisti možje, ki so zagotavljali, da se po volitvah začne s smotrenim delom med ljudstvom za narodno stranko? Ali bodo zopet spali 3 leta in ob času boja zopet žalostno podlegli po svoji lastni krivdi? Kaj je za našo narodno politično organizacijo za Trbovlje in Hrastnik. Torej, možje, ki imate vpliv, ugled in navdušenje za to — na dan!

Star narodnjak.

Vlom v Savinskih planinah. Načelnik savinske podružnice S. P. D. g. Kocbek je včeraj brzovozno sporočil predsedniku S. P. D. g. dr. Franu Tomlinšku, da so neznan tatovi vlomili v Kocbekovo kočjo pod Ojstrico, ki je last savinske podružnice S. P. D. in v kočjo celjske sekcije nemškega planinskega društva na Korošici. V Kocbekovi kočji ni mnogo škode, ker je dala podružnica jeseni vse stvari, ki so več vredne, spraviti v dolino. V nemški kočji, ki je bila še le lani otvorena in na novo opremljena, je škoda precejšnja. O vlomilcih ni nobenega sledu, domneva pa se, da so prišli s Štajerske strani. O vlovu se je sporočilo orožnikom, ki so že jeli stvar izsledovati. Želeti bi bilo, da se zločincem pride na sled in se jih eksemplarčno kaznuje.

Amerikanske novice. V Newburgu je umrl Franc Mervar, doma iz Meniške vasi pri Toplicah.

Divja v zadregi, krasna veselica v treh delih, ki se bo predvajala od petka, dne 5. junija do torka, dne 8. junija v kinematografu »Ideal«, bo gotovo vsakogar razvedrila, kajti igra se z razposajenim humorjem in

pikantno. Danes zadnji dan lepe drame »Lubezenski spomini na drugega«.

Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske. V času od 24. do 30. maja je bilo 16 novorojencev, dva mrtvorojenca; umrlo pa jih je 30, med tmi 17 domačinov in 13 tujecev. Za ošpicami je umrla 1 oseba, za jetiko 4, med njimi 2 tujca, za različnimi boleznimi pa 25 oseb. V tem času so obolele za infekcijskimi boleznimi 3 osebe, in sicer za škrlatno 2, za egiptovsko očesno boleznijo pa 1, vsi trije so tuji in se nahajajo v deželni bolnišnici.

Na včerajšnji semenj so prignali 1311 glav, in sicer 405 konj, 309 volov, 102 kravi, 2 bika, 44 telet in 449 prašičev za rejo.

Prvi domači grah na trgu je bil včeraj in so ga prodajali liter po 1 K 60 vin.

Kanarček se je zaletel na ljubljanski Grad. Dobi se pri gđc. Ivanki Golarjevi.

Društvena naznanila.

III. Slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani 1914. Seja tajniško-časniškarskega odseka se vrši v petek 5. t. m. ob pol 7. zvečer v zvezni sobi; istotam se vrši tudi 5. t. m. ob 8. uri seja veseliškega odseka. Prosi se točne in polnoštevilne udeležbe.

Narodno Socijalna Zveza v Ljubljani vabi na II. redni občni zbor, ki se vrši v nedeljo, 7. junija 1914 ob pol 10. dopoldne v mali dvorani »Narodnega doma«. Radi velike važnosti tega občnega zbora se prosi točne in zanesljive udeležbe. — Odbor.

Društvo zdravnikov na Kranjskem. Jutri in vsak petek zvečer ob 8. uri prijateljski sestanek zdravnikov v »Unionu«.

Šišenski »Sokol« priredi 2. avgusta veliko ljudsko veselico, na kar opozarjamo okoliška, pa tudi ljubljanska društva, naj vpoštevajo to in naj ta dan ne prirejajo morebitnih konkurenčnih veselic.

»Jedinstvo«, srbohrvatsko-slovensko akad. društvo v Berlinu posvečuje 5. t. m. neumrlemu Skerliču svoj IX. redni občni zbor.

Kongres Lige slovenskih železničarskih organizacij odložen. Podpisani društvi naznanjata tem potom svojemu članstvu, da je Ligo vodstvo v Pragi vsled velikega zleta češkega Sokolstva v Brnu dne 29. in 30. junija kakor tudi zaradi znanih dogodkov pri »Zemski Jednoti« spoznamno z brati Poljaki odložilo kongres Lige, ki se je imel vršiti v Krakovem dne 27., 28. in 29. junija t. l., na poznejši čas, in sicer na 6., 7. in 8. kimovca t. l. Nadajne tozadevne podrobnosti priobčita podpisani organizaciji v svojih glasilih. — V Trstu, dne 3. junija 1914. Za Društvo jugoslovanskih železničnih uradnikov in Zvezo jugoslovanskih železničarjev: Černigoj I. r., Bufon I. r.

Izpred sodišča.

Obraznava pri okrožnem sodišču v Novem mestu.

Radi ljubičnega medaljona.

V nedeljo popoldne, dne 3. maja se je družba novomeških jetniških paznikov ter njih žen in finančnega nadpaznika Sluge prav dobro zabavala. Iz gostilne pri Čefidlju v Bršljuni se je družba napotila v Novo mesto v Murnovo gostilno. Pili so, drug za drugega plačevali in dobre volje so bili. No in v tem razpoloženju so se ženske zanimale, zakaj se finančni nadpazniki, ki je vendar fleten fant, ne oženi. Ta je ta očitačja vprašanja tako pojasnil, da je za žentev še vedno časa dovolj, če ima človek že tako brhko punico izbrano kakor jo ima on. Da pa radovedneži ne bodo mislili, da to kar tako govori, je pokazal tudi medaljonek, na katerem je bila slika njegove izvoljenke. Kdo bi se za tako dragocenoost ne brgal, posebno če so ženske zraven, vsi pa že prav židane volje! Medaljonek je napravil božjo pot iz rok v roke. A nazadnje se je zgodil čudež: zmanjkalo ga je. Vse iskanje ni nič pomagalo, njega ni bilo, pa ga ni bilo. Lastnik izgubljenega dragocenoosti je postal nevoljen. Njegova častita družba pa tudi, kajti upoštevati je treba, da so novomeški pazniki večinoma zreli klerikalci, ki se nič ne ženirajo, če kot »fetrainarji« pri javnih procesijah opravljajo službo cerkvenih ministrantov. Da pokažejo svojo nedolžnost, so sami zahtevali, da se preiščejo tam vpricho drugih gostov. Ena izmed navzočih žena je opravila strogo žepno vizitacijo. Ali medaljonek je ni bilo najti. Nazadnje se je moral vizitaciji podvreči tudi lastnik sam. Ko je žena prišla v bližino njegovih hlač, to se pravi žepa, glejte, je pa medaljonek naenkrat zdrknil na tla. — Splošno vžaljenje na strani jetniških paznikov. Ven in proč od družbe, kjer se jih

smatra za tatove. In res, ko so odhajali, je dozdevno okradeni klient za njimi klical tatovi! Na ta način se enkrat razžaljena družba se je vrnila nazaj k svoji mizi. Nekaj časa sede še mirno skupaj s finančnim nadpaznikom. Naenkrat pa se zgrabiata Kalan in Sluga. Drug drugemu vržeta pivo v obraz. Nato višji jetniški paznik Kalan vstane, pa sedečemu Slugi pripelje 3 ali 4 prav gorke po obrazu... Za vročo nedeljo pride treznejši ponedeljek, gospodje so pričeli misliti na posledice. Dogovorili so se, da nad celim dogodkom napravijo križ. Kje naj v Novem mestu kaj takega ostane prekrizano? Dvignila se je preiskava, iz katere se je izcimila tožba zoper obe stranki v smislu § 411 k. z. (dejansko razžaljenje z vidnimi znaki). Pri razpravi je poškodovani Sluga skušal dokazati, da so Kalanovi udarci zapustili vidne znake. Sluga je bil že pri prvi razpravi oproščen od obtožbe, ker se je izkazalo, da se je le branil, ko ga je Kalan »birmoval«, oproščen pa je bil tudi nasprotnik. Ker se je drž. pravdnik pritožil, bo o stvari sodila II. instanca.

Razne stvari.

* Nesreča v premogokopu. Iz Bahmuta poročajo: Vseh 420 delavcev, ki so bili v gorečem rovu južnoruske dnjeprske metalurgijske družbe, se je rešilo.

* Poskušani atentat na državne tajnika Fonstona. Iz Washingtona poročajo: V poljedelskem oddelku je neki uradnik našel pod sobo državnega tajnika Fonstona pet z dinamitom napolnjenih cevi z gorečo vrvičo, ki jo je še pravočasno ugasnil.

* Avtomobilska nesreča poslance Dimovića. Iz Sarajeva poročajo: Avtomobil saborskega predsednika, v katerem se je vozil podpredsednik dr. Dimović, je povozil blizu šole v Slicah nekega desetletnega otroka, ki je bil takoj mrtev.

* Župnik aretirani kot veleizdajalec. Iz Lvova poročajo: V vasi Czarany pri Gorlicah so aretirali ter izročili sodišču rusinskega župnika Michaela Jurczakivica, ker je osumljen veleizdaje. Aretacija je v zvezi z lvovskim veleizdajniškim procesom.

* Velika tatvina dragulj. Iz Petrograda poročajo: Nadzornik hlevov Demisov, ki je postal nekako sloviti vsled zvez svoje žene z nekim ministrom, je bil okraden. Ukradli so mu za pol milijona kron dragulj. Tajna policija je dognala, da je francoski vzgojitelj Demisovih sinov hipnotiziral najstarejšega sina Elijo ter ga v tem stanju pripravil od tega, da mu je izročil vse dragulje, nakar je pobegnil v inozemstvo. Pobegnil je v Švico, kjer so ga aretirali.

* Sufragetke. Dne 2. junija sta napadli dve sufragetki zdravnika neke londonske ječe ter ga s koračnem pretepli. Dva policista sta ga rešila ter aretirala napadalke. V Belfastu sta dve sufragetki zažgali neko vilo. Trije mladi ljudje so skušali pri nekem zborovanju sufragetk pometati sufragetke v vodo. Sodnik ni hotel zaslišati sufragetk in je popolnoma oprostil napadalce. V Belfastu so neko sufragetko na cesti slekli. Dve sufragetki sta v Dore-galeriji uničili več slik. Ena je s sekiro napadla čuvaja ter ga težko ranila.

* Katastrofa parnika »Empress of Ireland«. Iz Londona poročajo: Zdravniki, ki so preiskali mrtvece, so dognali, da večina pasažirjev ni utonila, marveč umrla vsled poškodb, ki so jih zadobili še na ladji ali pa pozneje v vodi. Posamezni kanadski časopisi poročajo, da so trupla tako razmesarjena, da so bili najbrže ranjeni od človeške roke. Izseljenci v medkrovu so se pretepali ter se grozno razmesarili. — Na »Empress of Ireland« je bilo za 160 tisoč dolarjev denarnih nakaznic, ki so jih poslali priseljenci v Kanadi v svojo domovino. Kanadska vlada je poslala duplikate v London, odkoder bodo obvestili adrese, naj na bližnji pošti dvignejo denar.

* Boj med dvema mestoma na Siciliji. Med mestoma Catania in Porto Empedokle, ki sta glavna izvozna pristanišča na Siciliji, vlada že dalj časa hudo napetost zaradi tovarnih tarif. V Cataniji je v ponedeljek izbruhnila splošna stavka. Morali so zapreti vse trgovine. Na velikem shodu delavcev in trgovcev so zahtevali, naj vlada potrebno odredi v korist lokalne žveplene industrije. Nato je bil velik obhod, ki se je pa izvršil popolnoma mirno. Drugače pa je bilo v Porto Empedokle. Tudi tu se je vršil shod, na katerem so protestirali proti zahtevam Catanie. Po shodu je prišlo do velikih ekscesov. Zažgali so skladišča žvepla, demolirali kolo-dvor ter prerežali telegrafске in telefonske žice.

* Smola in sreča zaljubljenega pesnika. Mladi španski pesnik Barnabé Royo se je zaljubil v lepo ple-salko iz Seville. Ker pa ni bil uslišan,

je sklenil umreti. Šel je v neobljudeni kraj obrežja ter skočil v vodo. Voda ga je odnašala od brega in že je mislil, da je izgubljen. Tedaj pa je skočil neki mož, ki je šel slučajno mimo, za njim v vodo ter ga potegnil iz nje. Par dni nato je Royo zopet skočil v vodo, toda zopet so ga rešili. Šel je torej v gozd ter se obesil. Pravočasno pa je prišel gozdar ter prezeal vrvi, nakar je nesrečnemu zaljubljen-cu napravil prav pošteno pridigo ter mu zagrozil, da ga bo naznanil, ker je poškodoval gozd. Royo je bil ves obupan. Hotel je umreti, toda ni vedel, kako naj to stori. Šel je torej na železniški tir, da ga povozijo brzovlak. Toda brzovlak je imel zamudo. Toda ko je končno vendarle privozil, je vozil tako počasi, da je vrgel pesnika, ki je skočil pred vlak, raz tir. Pesnik se je le neznatno poškodoval. Odnegli so ga v bližnjo čuvajnico in tam ga je čakala ura rešitve. Stregla mu je namreč lepa hči čuvajeva, in pesnik se je zaljubil v drugič, zdaj pa srečno.

* Sedemkratni roparski umor. Iz Přemysla poročajo: V Pikulicah, pol kilometra v Přemysla oddaljeni vasi, se je v soboto ponoči zgodil grozen zločin. Roparji so vlomili v stanovanje vojaškega liferanta za meso Marka Fussa, pri katerem so upali dobiti večjo vsoto denarja, ker je ravno oddal večjo množino mesa. V eni sobi je spal 48letni Marko Fuss s svojim sinom v eni postelji, v drugi postelji je spala njegova žena z dvema otrokoma. Eden izmed banditov je ubil Fussa z železnim drogom. Drugi ropar je zahteval od žene, naj mu pove, kje je denar skrit. Ko mu pa tega v zmedenosti in strahu ni mogla povedati, jo je tudi pobil. Nato so se roparji vrgli na sinove ter ubili 17letnega Arona, 14letnega Baruha in osemletnega Izaka. Tudi 14letna Regina Fränkel, ki je bila na obisku, je postala žrtev roparjev. Deklo so težko ranili in je kmalu nato umrla. Dva mladolletna otroka sta se skrila in se na ta način rešila. Roparji so ukradli 300 kron gotovega denarja in za 60 kron dragocenosti. Policija je baje že prišla morilca. V ponedeljek zvečer je prišel na policijo trdnjavski topničar Karczmar ter izpovedal, da ga je njegov tovariš Rybaczek zapeljal, da sta izvršila vlom v Fusso-vega stanovanju. Ko sta v soboto zvečer odšla iz vojašnice, se je začel kesati. Rybaczek pa mu je sledil. Karczmar trdi, da ni neposredno sodeloval pri umoru, marveč da je stal samo na straži. Rybaczek odločno taji.

* Kupil svoj rojstveni kraj. V Londonu je pred kratkim umrl mož, ki je kot siromak začel svoje življenje, kupil si celo svojo rojstveno občino, v kateri je umrl kot večkratni milijonar. Tomaž Holloway, kakor se je imenoval ta srečni mož, se je rodil v West-Lavingtonu kot sin zelo siromašnih staršev. V mladosti je trpel glad in je hodil tudi pozimi bos. Suh kruh mu je bil edina hrana. V šoli pa je bil vedno prvi, hitro je vse razumel ter imel železno voljo, tako da se je učitelj sam odločil, da mu bo dajal posebne ure. Ko je bil deček star dvanajst let, mu je umrl oče vsled vnetja pljuč. Prehladil se je, ker so imeli v stanovanju razbito okno, ki ga niso mogli dati popraviti. Ponoči je prihajal v stanovanje mrz, vsled česar je slabo hranjeni oče obolel. Sin je odšel v London, kjer se je preživljal kot mlad sluga. Bil je tako marljiv, da so ga vzeli v pisarno najprvo kot slugo, pozneje kot pisarja, in ko se je pri tem precej izobrazil, so ga nastavili kot uradnika. Kot uradnik se je vedno učil ter se izpopolnjeval, vsled česar je tudi od časa do časa avanziral. Pri tem pa je zelo štedil. Kmalu si je prištel dil toliko, da je ustanovil stavbno podjetje, začetkoma je bilo sicer neznan, vendar pa se je vedno bolj razvijalo. Z delavnostjo in štedljivostjo si je opomogel, začel je dobivati državna naročila, pri katerih se je izkazal kot soliden in pošten trgovec, tako da je končno dobil tudi največje državne stavbe, ogromno palačo za admiraliteto v Londonu, glavno pošto itd., pri čemer je zelo bogatel. Pred devetimi leti je kupil od lorda Churchilla celi West-Lavington, svoj siromašni rojstveni kraj, kjer je takoj postavil bolnišnico, zgradil cerkev in ustanovil župnijo. Večer svojega življenja je preživel v svojem rojstvenem kraju. Vračal se je kot kralj tja, odkoder je odšel kot siromak.

* Žalogra porodne babice. V mestu Brailou v orlovski guberniji se je te dni vršil pri okrožnem sodišču proces proti porodni pomočnici Kutjepovi in njenemu ženinu Pribocenku, ki sta bila obdolžena, da sta umorila zobnega zdravnika Livšica. Na Ruskem so porodne pomočnice večinoma neporočene dekleta, ki so dokončale porodniško šolo. Kutjepova, ki so jo grozno boleli zobje, se je obrnila za pomoč na Livšica. Zdrav-

nik je konstatiral, da mora izvršiti bolni zob in je pacientko kloroformiral, da je brezbolesto izvršil operacijo. Kutjepova je vsled kloroforma zaspala. Zdravnik je to izbral ter jo posilil. Ko se je Kutjepova zopet zavedla, je videla, kaj se je z njo zgodilo. Bila je vsa obupana. Vendar pa se je odločila, da bo molčala, ker ni hotela omogočiti poroke. Ko jo je pa Livšic še nadalje zasledoval ter ji ni dal miru niti v njenem stanovanju, je povedala vse svojo ženino Pribočenku, ki je ravno odpotoval v Moskvo. Pribočenka se je takoj vrnila do Brjanska in naročil Kutjepovi, naj povabi Livšica k sebi v stanovanje. Ves vesel zaradi tega povabila je prišel Livšic ter vzkliznil: »Ti si moja!« in jo začel objemati. Kutjepova je zbežala na hodnik in za njo Livšic. V tem hipu pa ga je dohitel Pribočenka, ki je bil skrit v stanovanju, ter ga s kolcem udaril trikrat po glavi. Da bi zakrila zločin, sta se Kutjepova in Pribočenka simulirala umor: ubitega sta slekla ter ga odnesla ponoči za mesto, kjer so ga zjutraj našli železniški uslužbenci. Toda zločin so kmalu zasledili. Niti Pribočenka niti Kutjepova ni tajila. Porotniki so ju spoznali za nekriva, ker sta odkrito priznala vse. Državni pravnik pa se je pritožil. Vsa zadeva je pred par dnevi prišla še enkrat pred porotno sodišče. Pri tej novi razpravi se je izkazalo, da Livšic sploh ni imel potrebne predizobrazbe za zobozdravnika in da se je etaliral kot zobozdravnik na ta način, da je zlorabil diplomu svojega brata. Medtem je Pribočenka pobegnila v Ameriko. Njegovo nevesto so tudi zdaj spoznali porotniki za nekrivo.

Po povratku iz Amerike. Kmetovalec Ludovic Horvath se je pred kratkim vrnil iz Amerike, kjer je delal, v svojo rojstveno občino Ešepreg na Ogrskem. Prinesel je s seboj težko prihranjenih 15.000 kron. Toda komaj se je doma prespal. Njegova žena in njeni rodiljci so zahrepeneli po denarju ter kmata ponoči ubili. Ubijalce so zaprli.

Paragvajska tragedija. Te dni je v Asuncionu, glavnem mestu republike Paragvaj, vojno sodišče obsodilo na smrt poročnika paragvajske armade Godoja. Poročnik Godoj je sam dajal povelja vojakom, ki so ga ustrelili. Zgodovina te tragedije je sledeča: Vedno naraščajoča demokratska stranka je organizirala vstajo proti sedanjim vladarjem, ki so jo vodili. Godoj je bil s svojo posadko v Konsensio. Toda en večer pred izbruhom vstaje je policija izvedela za namero ter upornike aretirala. Poročnik Godoj pa, ki ni izvedel, da se je ponesrečila vstaja, je svojo nalogo vendarle izvršil. Ko so oficirji posadke slavili v oficirskem kazinu rojstveni dan poročnika Morinija, je vdrl Godoj v kazo s puško v roki ter ustrelil štiri oficirje. Po tej krvavi predigri je prevzel poveljstvo garnizijske posadke, o čemer je brzojavil novemu, kakor je mislil, vojnemu ministru. V Konsensio so takoj odposlali vojnoladjo. Morilca so aretirali ter ga odvedli v glavno mesto. Na ukaz predsednika republike so prvič sklicali vojno sodišče. Ko je poročnik Godoj, postavljen pred vojno sodišče, izvedel, da se ne more rešiti, je priznal vse. Popolnoma mirno je poslušal razsodbo vojnega sodišča, ki ga je obsodilo na degradacijo in smrt. Kakor hitro je predsednik republike potrdil razsodbo, je poročnik Godoj sprejemal žurnaliste, napisal mnogo pism ter se ločil od svojih znancev. Prosil je, naj ga fotografirajo ter prodajajo razglednice z njegovo sliko. Izkupiček naj se izroči fondu za organizacijo aviatične šole. Na dan usmrtnice ob petih zjutraj so postavili poročnika v popolni uniformi pred celo garnizijo na trgu. Nato so ga degradirali. Oči si ni dal zaveti. Obenem je prosil, naj mu dovoli, da bo sam dajal povelja vojakom, ki ga bodo ustrelili. Ločil se je od vojakov in občinstvom ter izjavil, da umira popolnoma mirno. Nato je zapovedal vojakom, naj namerijo. Čez par hipov pa je komandiral: »Streljaj!« Zagrmeli so strel in Godoj se je zgrudil mrtel. Vse paragvajsko časopisje hvali junaštvo ustreljenega častnika ter želi, naj se s to tragedijo enkrat za vselej končajo krvavi prevrati v paragvajski armadi.

Sloenci in Slovenke!
Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda.

Za varstvo bralcev

se nikdar ne utrudimo opozarjati na mnoge ničvredne ponaredbe, ki jih brezvestni ljudje dandanes spravljajo

Telefonska in brzojavna poročila.

Avdijske.

Dunaj, 4. junija. Cesar je sprejel grofa Czernina, poslanika v Bukarešti v dolgi avdijski. Dopoldne sta bila pri cesarju v avdijski tudi vojni minister Krobatin in skupni finančni minister Bilinski, ki sta mu poročala o izidu posvetovalnih delegacijah.

Češke zahteve.

Praga, 4. junija. V Pantheonu deželne muzeje se je vršilo včeraj zaključno zborovanje petega kongresa čeških naravoslovcev in zdravnikov. Zborovanje je zahtevalo v resolucijah ustanovitve drugega češkega vseučilišča v Brnu in samostojne visoke šole za poljedelstvo in češke živinodravniške šole v Pragi.

Niževavstrijski deželni zbor.

Dunaj, 4. junija. Niževavstrijskemu deželnemu zboru je bila včeraj predložena predloga o regulaciji učiteljskih plač. Motivno poročilo pravi med drugim, da je vztrajati pri tem, da se smatrajo omožitev učiteljc kot prostovoljno odpoved. Zviša pa naj se odpravnina.

Demonstracije v Zadru. — Policija in Italijani.

Zader, 4. junija. Povodom obiska splitskih hrvatskih kolesarjev v Zadru je prišlo do velikih demonstracij. Pri odhodu kolesarjev je pelo ljudstvo v pristajni narodne himne. Ko so nekateri mladi ljudje zapeli: »Onam, onamo« je napadla ljudstvo policija ter mnogo ljudi aretirala. Pozneje so na ulicah Italijani napadali posamezne skupine Hrvatov. Več ljudi je bilo ranjenih. Težko ranjen je bil tudi vpokojeni finančni nadpaznik Budković. Več Italijanov je bilo ranjenih, med njimi seveda tudi dosti regnikolov.

Zrakoplovstvo.

Dunaj, 4. junija. Nemški aviatik Ingold se je danes zjutraj dvignil v Monakovem ter v treh urah prispel na Dunaj, kjer je pristal na Aspernskem polju.

Hrvatski sabor.

Zagreb, 4. junija. Hrvatski sabor je začel razpravljati o reformi občinskih doklad. Seje se je udeležil tudi novi zagrebški knezoškof dr. Bauer. V današnji seji pride na razgovor zadeva hranilnice v Karlovcu.

Vojaško varstvo Sedmograške.

Budimpešta, 4. junija. Sedmograška zveza je izdelala program, ki se bavi z vojaškim varstvom Sedmograške. Zveza zahteva, da se morajo vsi gorski prelazi ugotoviti, če treba z denarjem, ki je določen za vojne ladje. Na Sedmograško naj se odpošlje tudi en nov armadni zbor, dočim naj se vse čete z romunskimi vojakmi in častniki premeste drugam. Glavno vojaško taborišče naj bi bil Maros-Vasarhely ali pa Kolozsvár.

Ogrska in Balkan.

Petrograd, 4. junija. »Novoje Vremja« poroča o intervjuju svojega budimpeštanskega poročevalca z grofom Mihailom Karolyjem. Ta je izjavil, da je Nemčija hudo izpodrinila Avstro-Ogrsko na Balkanu. Od zveze z Nemčijo nima Ogrska prav nikake koristi. Naraščajoče oboroževanje je posledica zahteve Nemčije. Položaj je tako opasen in negotov, da je dunajska vlada naročila bankam, naj svoja plačila izplačujejo le v bankovcih in naj pridržijo zlato v blaginjah. S strani Ogrske je potrebno, da se napram Srbiji goji prijateljstvo.

Ruska duma.

Petrograd, 4. junija. V včerajšnji seji ruske dume je bil nanovo izvoljen za predsednika dosedanj pred-sednik Rodžjanko.

Ministrska kriza na Francoskem.

Pariz, 4. junija. Predsednik Poincaré je včeraj dopoldne konferiral z Bourgeoisom in Vivianijem.

Pariz, 4. junija. Viviani bo jutri odgovoril francoskemu predsedniku, da sprejme sestavo kabineta. Za zunanjega ministra upa pridobiti Leona Bourgeois. Nova vlada ima na programu triletno vojaško službo.

Portugalska.

Pariz, 4. junija. Kakor se poroča iz Lizbone, vršile so se 1. t. m. v Coimbri monarhistične demonstracije, pri katerih je prišlo med dijaštvom

do pretepa ter sta bili ubiti dve osebi, več oseb pa je bilo ranjenih. Policija in vojaštvo je napravilo zopet red.

Sufragetka.

London, 4. junija. Politične oblasti so dobile informacije, da nameravajo sufragetke atentat na tretjega sina kralja Edvarda, princa Henrika, ki studira v Etonu.

Dogodki na Balkanu.

REVOLUCIJA V ALBANIJI.

Vstaši.

Dunaj, 4. junija. »Albanische Korrespondenz« poroča iz Valone, da so tam razširjene vesti, da je bil vodja vstaškega gibanja Arif Hikmet umorjen.

Poslanik Aliotti.

Berolin, 4. junija. »Deutsche Tageszeitung« prinaša očividno inspiriran članek, ki dokazuje, da ravna italijanski poslanik Aliotti v Draču v protislovju s politiko di San Giuliana. V interesu italijanskega in avstrijskega prijateljstva je, da se Aliotti odpokliče.

Kaos v Albaniji.

London, 4. junija. V »Daily Mailu« priobčuje znani specialni poročevalec dr. Dillon sliko splošnega kaosa, ki vlada v Albaniji in ki je od dne do dne večji. Oblasti, vstaši in vse stranke se med seboj vedno bolj prepirajo. Kontrolna komisija se prepira z ministrom, ministrstvo s knezom, orožniki so neposlušni in trumoma prehajajo k vstašem. Celotni mirni ljudje se razpršijo, drugi za Turčijo, tretji so italijanofili, četrti hočejo biti le nacionalisti. Končno so tudi vstaši needini in zlasti ne vedo, kako stališče naj zavzamejo glede verskih vprašanj. Albanija je danes dežela splošnega kaosa.

Vesiles.

London, 4. junija. Angleška ladja »Vojvoda Edinburg« se je včeraj odpeljal z 8 častniki in 353 možmi v Sveti Ivan.

Albanska nevarnost.

London, 4. junija. »Times« poroča iz Sofije, da so bolgarski in romunski krogi v velikih skrbah zaradi dogodkov v Albaniji, ki dajo lahko povod novim dogodkom na Balkanu.

Obrekovanje.

Dunaj, 4. junija. »Albanische Korrespondenz« prinaša baje iz Carigrada, da je provzročila albanske homatije edinole srbska vlada, ki je vso vstajo aranžirala. Srbi-ja je baje podpirala in hujskala vstaje ter jim pomagala z orožjem in živili ter končno sama poslala Arnavte v Albanijo.

Pariz, 4. junija. »Petit Parisien«, ki ima zveze s francoskim zunanjim ministrstvom, prinaša senzacionalno vest, da so se vesile v principu zedinile na to, da se zamenja knez Wied z mohamedanskim knezom. Iskati je treba samo še sredstev, ki omogočijo knezu Viljemu časten odhod. Francoska, Rusija, Nemčija in Angleška so že izjavile svojo zadovoljnost s kandidaturom mohamedanskega kneza. Italija je bila že od nekdaj za mohamedanskega vladarja v Albaniji ter se ogreva zlasti za Fuad pašo. Samo Avstrija o mohamedanskem knezu neče ničesar vedeti. V principu se smatrajo odstop kneza Wieda za sklenjeno stvar.

Dunaj, 4. junija. Neki opoldanski list poroča iz Petrograda, da so se vesile odločile, izkrcati v Draču majhno posadko 200 mož. Ta mednarodna posadka naj bi se strogo omejevala na delovanje kot kneževa telesna straža. Stala bi neposredno pod nadzorstvom mednarodne kontrolne komisije ter bi ji bilo strogo zabranjeno, vmešavati se v notranje albanske zadeve.

Kriza v Srbiji.

Belgrad, 4. junija. Vladna kriza še ni rešena. V Belgradu vlada velika nervoznost nad negotovim razvojem dogodkov in vedno večjim pritiskom častniških krogov, ki hočejo, da dobi vlado v roke dosedanja opozicija. General Peter Bojović, poveljnik kosovsko-vardarskih čet, je poslal snoči kralju brzojavko, v kateri ga prosi v imenu vseh srbskih divizijskih in polkovnih poveljnikov ter generalov, da naj štiti častniški zbor pred današnjo vlado in da naj razveljavi naredbo o prioriteti civilnih oblasti. V belgradskih krogih

smatrajo, da je bila brzojavka namenoma odposlana kralju, da ga prepriča o potrebi, dati vlado v roke opoziciji. Kralj se še ni odločil.

Vseučilišče v Belgradu.

Belgrad, 4. junija. Vlada je izdelala organizacijski statut za reformo vseučilišča v Belgradu. Vseučilišče bo imelo sledeče fakultete: filozofsko, pravniško, tehnično, medicinsko, bogoslovsko in poljedelsko.

Novi srbski konzuli.

Belgrad, 4. junija. Novi srbski konzulati v Pragi, Trstu, Skadru in Berlinu prično delovati začetkom avgusta.

Bolgarska.

Sofija, 4. junija. Na grški cerkvi v Sofiji so razobesili včeraj dopoldne grško zastavo, kar je izzvalo med prebivalstvom silno razburjenost. Ljudstvo je hotelo zastavo s silo odstraniti.

Dunaj, 4. junija. Včeraj dopoldne je dospel bolgarski kralj Ferdinand s svojim tajnikom na svoj avstrijski grad Ebenthal, kjer ostane par dni.

Sofija, 4. junija. Protigrške demonstracije se vedno ponavljajo. Bolgari so strgali z grške cerkve grško zastavo in jo odnesli. Ministrski predsednik je izrazil grškemu poslaniku svoje obžalovanje.

Romunska in Turčija.

Carigrad, 4. junija. V najbližnjem času pričakujejo tu poseta romunskega prestolonaslednika.

Gospodarstvo.

Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu maju 1914 je 273 strank vložilo 172.373 K 79 v, 220 strank vzdignilo 113.709 K 34 v, 11 strankam se je izplačalo posojil 36.330 K. Denarni promet 677.143 K 15 v.

Uvedba 1% blagovnih uvoznih in izvoznih pristojbin. Po poročilu c. in kr. generalnega konzulata v Skadru se bo vsled odredbe guvernerja v Skadru pričnili 14. aprila t. l. v Skadru pobirala tako ob uvozu, kakor tudi ob izvozu blaga 1% pristojbina od vrednosti blaga, ki naj služi v pokritje izdatkov za restavriranje Skadra in predmestja.

Oddaja del na progi Ljubljana-Bubnjarc. Pri c. kr. ravnateljstvu državne železnice v Trstu se odda v km 40-403, 84-012, 90-984 in 99-146 na progi Ljubljana gl. kol.-Bubnjarci proti pavšalu zgradba štirih navadnih hiš za čuvaje s postranskimi poslopji in z vodnjaki. Vložni rok do 22. junija 1914 do 12. ure dopoldne. Podrobni podatki o opremi ponudb itd. so razvidni iz ene prihodnje številke listov »Oesterr. Lieferungsanzeiger«, »Oesterr. Wochenschrift für den öffentlichen Baudienst«, »Verordnungsblatt für Eisenbahnen und Schiffahrt«, »Wiener Zeitung«, »Laibacher Zeitung«, »Osservatore Triestino« in »Avvisatore Dalmato«. Predmetna pojasnila daje tudi oddelek III. c. kr. ravnateljstva državne železnice v Trstu in c. kr. sekcija za vzdrževanje železnice v Novem mestu.

Oddaja zgradbe kolodvorskega poslopja in mosta v Radovljici. Pri c. kr. ravnateljstvu državne železnice v Trstu se oddaja v postaji Radovljica na progi Trbiž - Ljubljana d. ž. gradbena dela za napravo sprejemnega poslopja, tovarne lope za nakladalno rampo in stranišča za potnike proti pavšalu. Podrobni podatki o opremi ponudb, vložnem roku itd. so razvidni iz ene prihodnje številke časopisov »Lieferungsanzeiger«, »Oesterr. Wochenschrift für den öffentlichen Baudienst«, »Verordnungsblatt für Eisenbahnen und Schiffahrt«, »Wiener Zeitung«, »Laibacher Zeitung«, »Osservatore Triestino« in »Avvisatore Dalmato«. Predmetna pojasnila daje tudi oddelek III. c. kr. ravnateljstva državne železnice v Trstu in c. kr. sekcija za vzdrževanje železnice na Jesenicah. — Takisto se odda pri c. kr. ravnateljstvu državne železnice v Trstu zgradba mostu za prevoz v postaji Radovljica na progi Trbiž - Ljubljana iz betona in železobetona potom javne ponudbene obravnave. Oziralo se bo le na od specialnih tvrdk v železo betonskih delih vložne ponudbe. Vložni rok do 15. julija 1914 do 12. ure opoldne. Podrobni podatki so razvidni iz Osservatore Triestino, Laibacher Zeitung, Wiener Zeitung, Verordnungsblatt für Eisenbahnen und Schiffahrt. Pogoji in drugi pripomočki se morejo vpogledati pri c. kr. ravnateljstvu državne železnice oddelku III. v Trstu.

Vloge v avstrijskih hranilnicah. Državna zveza nemških hranilnic v Avstriji razpošilja z ozirom na težkoče nekaterih ogrskih hranilnic poročilo, v katerem pravi: V avstrijskih hranilnicah je možnost polomov že vsled njihove notranje konstitucije popolnoma izključena. Dočim so ogrske hranilnice akcijske družbe, ki morajo morajo izvrševati tudi zelo riskantne kupčije, kakor n. pr. industrijska financiranja, kupčije z blagom in spekulacijske itd., smejo avstrijske hranilnice nalagati denar, zaupani jim od vlagateljev, samo s pupilarno varnostjo, to je tako, da je izguba popolnoma izključena. Ogrske hranilnice so pridobitne družbe, ki delajo na to, da bi izplačevale svojim akcionarjem kar najvišjo dividendno in forsirajo vsled tega deloma take kupčije, pri katerih se more pričakovati največji dobiček. Popolnoma drugače je pa to pri hranilnicah v Avstriji. Te predvsem niso pridobitne družbe, ne izplačujejo torej nobenih dividend. Nedostaja torej že od začetka stremenje spuščati zaradi upanja do eventualnega velikega dobička v riskantne kupčije. Ne glede na to, je avstrijskim hranilnicam prepovedana vsaka kupčija, ki nima absolutno pupilarne varnosti. Končno gre letni čisti dobiček neprikrajan vsako leto izključno v rezervni fond do tedaj, da doseže zadostno višino. Toda tudi potem se mora vsako leto vporabiti polovica dobička za nadaljno kritje rezervnega fonda. Je torej značaj hranilnic tostran in onostran Litve popolnoma drugačen. Ogrski vladi je treba nujno priporočiti, naj si vzame princip, na katerem so zgrajene avstrijske hranilnice, za vzor.

Darila.

Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju so v času od 21. marca do 26. maja t. l. darovali: 150 K Kmetška posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani; po 100 kron: Hranilno in posojilno društvo v Ptuj in Tržaška posojilnica in hranilnica v Trstu; 50 K Centralna posojilnica v Gorici; 30 K Posojilnica v Logatcu; 25 K Kmečka hranilnica in posojilnica v Radovljici; po 20 K: Posojilnica v Gornji Radgoni, dr. Jak. Pirnat, graščak, St. ilj, pošta Velenje in občinski urad okolica Celje; po 10 K: Dr. Milan Škerlj, ministralni tajnik na Dunaju; inženir V. Remec v Ljubljani; Ivan Vrhovnik, trnovski župnik v Ljubljani; dr. Karel Hinterlechner, c. kr. geolog na Dunaju in Glavna hranilnica in posojilnica Slovenskih goric v St. Le-nartu; po 6 K: dr. Fr. Voušek, dvorni svetnik v p. v Mariboru in dr. Rad-osega, svet. tajnik na Dunaju; po 5 K: dr. Fr. Göstl, primarij deželne umobolnice v Gorici, in ing. Ign. Šega, nadzornik Južne železnice v Ljubljani; 3 K 30 vin. Josip Sancin, Predloka v Istri; 3 K dr. Janko Bezjak, gimn. ravnatelj v Gorici; 2 K dr. Anton Dolar v Mariboru. — Vsega 595 K 30 vin. — Društveni odbor se vsem cenjenim darovalcem, zlasti domoljubnim denarnim zavodom, v imenu podpiranega dijaštva najiskrenejše zahvaljuje. — Za odbor prvi blagajnik: dr. Stanko Lapajne, dvorni in sodni odvetnik na Dunaju, L. Bräunerstrasse 10.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vladno vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponove, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljeno:

Vse leto ... K 24.— | Četrta leta ... K 6.—
Pol leta ... K 12.— | En mesec ... K 2.—

V upravištvu prejemam na mesec K 1-90.

Spošiljanjem po pošti v Avstriji velja:

Vse leto ... K 25.— | Četrta leta ... K 6-50
Pol leta ... K 13.— | En mesec ... K 2-30

Za Nemčijo vse leto 30 K. Za Ameriko in druge dežele vse leto 35 K.

Naročbo se lahko z vsakim dnevom, a hratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnine brez ozira vsakemu, kdor je ne vplačal o pravem času.

[Upravištvu „Slovenskega Naroda“]

ravnost pri lekarnarju E. V. Feller v Stubi. Elsa trg št. 238 (Hrvatsko). Poizkusni tuat Fellerjevega fluida stane franko 5 kron, Fellerjevih kroglic 6 škatlic franko 4 krone.

Za varstvo bralcev

se nikdar ne utrudimo opozarjati na mnoge ničvredne ponaredbe, ki jih brezvestni ljudje dandanes spravljajo

v promet. Star je že dobri sloves in velika priljubljenost Fellerjevega blagodišečega rastlinskega esencega fluida z oblastveno varovano besedno znamko »Elsafluid«, ki, kakor znano in kakor vsak dan lahko slišimo iz ust zdravnikov, učinkuje po-

življajoče, krepi živce in mišice in blaži bolečine.

Ravno tako pogosto kakor Fellerjev fluid pa ponarejajo tudi preizkušeno, prebavo pospešujoče želodčno sredstvo, Fellerjevo odvajalno rahabarba kroglice z oblastveno

varovano besedno znamko »Elsa kroglice«. Ker smo se o dobrodelnih lastnostih obeh preparatov sami prepričali in smo jih pogosto od mnogih bralcev in zdravnikov slišali hvaliti, svetujemo, da se proti ponaredbam varujete tako, da naročite oboje na-

Ljubljanska sokolska župa.

Da se pri zadostnem številu udeležencev pravčasno izposlujejo vozne olajšave k slavnosti razvija prapora Jeseniškega Sokola v nedeljo, dne 7. t. m., pozivajo se člani in članice, ki se nameravajo tega izleta udeležiti, da se zgledajo danes ali jutri (petek) od pol 9—9 ure zvečer v telovadnici ljublj. Sokola.

Za prečitane časopise

prosi »Branibor«, da jih pošilja na mejo. Sprejemajo jih trafike: Dolenec v Prešernovi ulici, Šešark v Sečenski ulici, Kleindienst na Jurčičevem in Velkavrh na Sv. Jakoba trgu.

Dohodki in stroški „Družbe sv. Cirila in Metoda“.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca maja 1914. sledeči promet:

I. Prejemki:

a) Redni prejemki:	
1.) Prispevki iz nabiralnikov	985 K 65 v
2.) Prispevki podružnic i. s.	
a) Kranjska 941 K 31 v	
b) Stajerska 642 „ 01 „	
c) Koroška „ „ 75 „	
d) Primorska 1164 „ 75 „	
e) Niž. Avstr. „ „	
Skupaj	2748 K 08 v
3.) Razni prispevki	4382 K 50 v
Skupaj	8116 K 23 v
b) Redni prejemki:	
1.) Prispevki za obramb. sklad.	814 K 98 v
Skupaj	8931 K 21 v

II. Izdatki

a) Redni izdatki:	
1.) plače, rente, cene, razne učilne skemu osobju, razni račun. itd.	14979 K 41 v
b) Izredni izdatki:	
2.) naložitev na glavnicu, ozir. obrambni sklad	814 K 98 v
Skupaj	15794 K 42 v
torej primanjilja	6863 K 21 v

Opomba: Pri obrambnem skladu naloženi zneski in zapadle obresti so nedotakljiva glavnicu toliko časa, dokler ne dosežejo vplačani zneski 200.000 kron.

V Ljubljani, dne 1. junija 1914.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 2. junija: Ivan Lebez, delavčev sin, 3 mesece, Strelška ulica 15.

Dne 3. junija: Viktorija Pessiak, vdova sodnega svetnika, 80 let, Franca Jožefa cesta 7. — Marija Bregar, dninarica - hiralka, 83 let, Radeckega cesta 9. — Matija Krajec, posestnik iz Grahovega, 79 let, Zaloška cesta 11. — Marija Čop, dninarica - hiralka, 40 let, Radeckega cesta 9. — Josip Virant, užitkar - hiralec, 63 let, Radeckega cesta 9.

Današnji list obsega 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Mnenje gospoda dr. Alojzija Caveden Folgarija.

Gosp. J. Serravallo

Trst.

Že petnajst let rabim Vaše Serravallovo kina - vino z železom in bil sem z njim vedno zadovoljen, posebno pri bledici, pri želodčnih slabostih in v rekonvalescenci po nalezljivih boleznih.

Folgarija, 23. septembra 1909.
Dr. Caveden.

Baška otek Erkltra.
Slovensko kopališče.
Prospecte pošilja Anto Tuder, lastnik hotela »Velebit«. Sobe naj se izvolijo naročiti pravčasno. 1826

Pred 100 leti

zdravo in popolno zobovje v starosti 50, 60 in 70 let ni bilo nič izrednega. Ljudje so živeli pametno, so hodili s solncem spat in s solncem zopet vstali, živeli so zmerno in se niso razburjali. In danes! Sedaj spada popolno zobovje takorekoč k redkostim.

Zato ni moči zadosti nujno opominjati, da naj se vsak navadi na vsakdanje antiseptično negovanje zob. Drug naj pove drugemu, prijatelj prijatelju, starši otrokom: negujte zobe, očistite usta večkrat na dan, skrbite za to, da si ohranite zdrave zobe, zlasti pa skrbite za to, da se vsa ustna duplina obvaruje zobe razdirajočih in zdravju škodljivih bakterij in pospeševalcev gnitja. Ni zadosti, da se zobje snažijo z zobnim praškom ali zobno pasto, nego more vsakdanje negovanje ust imeti resničen uspeh samo takrat, ako se izvrši z antiseptično ustno vodo, kakršen je Odol.

Kdor si z Odolom in zobno četko vsak dan zjutraj in zvečer usta izplakne in zobe očisti, je zavarovan proti škodljivim učinkom bakterij in zbujačev gnitja. Samo majhen trud je, samo nekaj minut zjutraj in nekaj minut zvečer, to bo pač vsakdo lahko žrtvoval svojemu zdravju. Ta izplakovanja ust z Odolom pomenijo resnično zavarovanje zdravlja in življenja v pravem pomenu besede in premija za to znaša samo nekaj vinarjev vsak dan.

„Nuisol“

od Bergmanna & Co. Dečín o. L.

697

je in ostane prej ko slej nedosegljiv v svojem popolnoma naravnem barvanju las in brade. V zalogi v plavi, rjavi in črni barvi. — Cena steklenici K 2.50. Dobiva se pri drog. A. Kanc, drog. B. Čvančara, O. Fettič-Frankheim v Ljubljani.

Spominjajte se dijaškega društva „Domovina“.

Kolektorji 1845 Kolektorji 1
Klobučevinaste prevleke
na sedlih odnese zabranijo trganje in svetlikanje obleke. Udobno in hladno sedenje! Prospekt pošilja A. Obreza, tapetnik, Ljubljana, Solenburova ulica 1.

Ustna voda
KALODONT
Zobna krema

NOVI morsko kopališče in klimatično lečilišče. Hrvaško Primorje.

Zd avniki priporočajo Novi slabokrvnim (anemičnim), rachitičnim; pri ženskih boleznih, boleznih srca in živčnega sistema; proti reumi; za okrepčanje po vnetju pljuč in reber, influenci; pri motenju prebavnega sistema; ter za nadvse slabe in bolehe otroke. — Soljanje na radioaktivnih pečinah. Prospekt in navodila daje „Lječiliščno povjerenstvo“.

Borzna poročila.

Ljubljanska „Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 4. junija 1914

Maložbeni papirji.	Denar	Blagovni
4% majeva renta	81.15	81.35
4% srebrna renta	84.60	84.80
4% avstr. krona renta	81.62	81.85
4% ogr. krona renta	79.85	80.05
4% kranjsko dež. posojilo	—	89. —
4% k. o. češke dež. banke	86.20	87.20

Srečke.	421. —	431. —
Srečke iz l. 1860 1/2	655. —	665. —
„ tiske	285. —	295. —
„ zemeljske I. izdaje	281.50	291.50
„ II.	238.25	243.25
„ ogrske hipotečne	225.25	235.25
„ dun. komunalne	469.50	479.50
„ avstr. kreditne	480. —	490. —
„ ljubljanske	58. —	62. —
„ avstr. rdeč. križa	49.25	53.25
„ ogr.	28.60	32.60
„ bazilika	24.50	28.50
„ turške	211.50	214.50

Delnice.	398. —	400. —
Ljubljanske kreditne banke	600.50	601.50
Avstr. kreditnega zavoda	507. —	508. —
Dunajske bančne družbe	87.50	88.50
Južne železnice	684.25	685.25
Državne železnice	774.50	775.50
Alpine-Montan	260. —	270. —
Češke sladkorne družbe	265.50	266.50
Živnostenske banke	—	—

Valute.	11.40	11.44
Cekini	117.80	118. —
Marke	95.85	96.05
Franki	95.40	95.60
Libri	251.62	252.62

Meteorološko poročilo.

Vidljivost nad morjem 300'2			Srednji zračni tlak 736 mm		
ma	čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetovi	Nebo
3.	2. pop.	733.6	19.1	sr. jug	pol. oblak.
9.	zv.	736.4	13.3	sr. zah.	del. oblak.
4	7. zj.	737.3	9.1	sl. svzh.	vis. megla

Srednja včerajšnja temperatura 15.50,
norm. 16.3° Padavina v 24 urah mm 0.0.
Popravek: V včerajšnjem meteor. pregledu beri mesec mesto marec.

Provizorski potnik

ki obiskuje kmetijske odjemalce, se sprejme pod ugodnimi pogoji za razpečevanje renomirane prašičje krme. Ponudbepod „Sus/2197“ na upravništvu »Slovenskega Naroda«. 2197

Pezor gasilna društva o 100 metrov popolnoma novih

nerabljenih cevi se prodaja po nizki ceni. 2195
Več pove upravništvu »Slov. Naroda«.

Kazensko-pravdni red

z dne 23. maja 1873 štev. 119 državnega zakonika z dodanim
zvršitvenim propisom
in drugimi zakoni in ukazi kazenski postopek zadevajajočimi.

Trdo vezan 5 K 60 v., po pošti 5 K 80 v.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Veljaven od 1. maja 1914.

Postaja: Ljubljana glavni kolodvor.

Odhod.

6-00 zjutraj. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.
6-51 zjutraj. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, Trbiž, Trst, Gorico itd. (Od 31. maja ob nedeljah in praznikih od 1. julija Ljubljana gl. kolodvor. — Jesenice vsak dan; od 15. julija do inkl. 15. septembra Radeče-Bela peč Trbiž vsak dan.)
8-05 dopoldne. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo-Toplice, Črnomelj, Metlika, Bujarce (od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)
9-09 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, Trbiž, Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inmost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.]
11-30 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.
12-52 popoldne. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo-Toplice, Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)
1-55 popoldne. Osebn. vlak na Skofjo Loko, Kranj, Radovljico, Jesenice. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih.)
3-40 popoldne. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.
6-30 zvečer. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inmost, Solnograd, Monakovo, Vlißingen, (London), Celovec, Linc, Dunaj.
6-33 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)
9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

10-01 po noči. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inmost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.

Prihod.

7-35 zjutraj. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Jesenic, zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždane, Prage, Linca, (Londona) Vlißingen, Monakovega, Solnograda, Inmosta, Beljaka, Tržiča, Kranja.
8-56 zjutraj. Osebn. vlak iz Rudolfova, St. Janža, Trebnja, Kočevja, Grosuplje.
9-52 dopoldne. Osebn. vlak iz Trbiža, Jesenic, zvezo na brzovlak iz Dunaja, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Inmosta, Beljaka.
10-55 dopoldne. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Rudolfova, St. Janža, Trebnja, Kočevja, Grosuplje, in (od otvoritve) Bujarce, Metlike, Črnomlja.
11-16 dopoldne. Osebn. vlak iz Gorice, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Tržiča, Kranja.
2-35 popoldne. Osebn. iz Straže-Toplice, Rudolfova, St. Janža, Trebnja, Kočevja, Grosuplje, in (od dne otvoritve naprej) Bujarce, Metlike, Črnomlja.
4-33 popoldne. Osebn. vlak od Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Linca, Celovca, Solnograda, Franzensfeste, Beljaka, Tržiča, Kranja.
7-33 zvečer. Osebn. vlak iz Jesenic, Radovljice, Kranja, Skofje Loke. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih.)
8-20 zvečer. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Linca, Celovca, Solnograda, Franzensfeste, Beljaka, Tržiča, Kranja.
9-23 po noči. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Rudolfova, St. Janža, Trebnja, Kočevja, Grosuplje, in (od otvoritve naprej) Bujarce, Metlike, Črnomlja.
11-31 po noči. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Celovca, Beljaka, Kranja.

Postaja: Ljubljana gl. kolodvor.

Odhod na Kamnik: 7-40, 11-50, 3-12, 7-15, (11-00 ob nedeljah in praznikih).

Prihod iz Kamnika: 6-42, 11-00, 2-41, 6-15, (10-30 ob nedeljah in praznikih).

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

6000 malih škatljic Kola-Dultz zastoni!

Vsakemu, ki ima slabe živce, bi rad pripisal poizkušnjo svojega sredstva. Jači živci in s tem toliko boljše zdravje, da se kmalu čutimo tako sveže, zdrave in podietne, kakor bi od narave morali biti. Kola-Dultz naj vrh tega tudi živce v bodočnosti varuje oslabelosti. V lastno korist vsakega bralca tega inserata, ki nima perfektnih živcev, ali ki se hitro utruja ali postane pobit, ali pa trpi na glavobolu ali pomanjkanju spanja, želimo, da bi poizkusil Kola-Dultz in najbrž bi potem kmalu kakor mnogi drugi mogel reči:

Nimam več živcev!

Najboljši živci so oni, od katerih najmanj opazimo. Kola-Dultz je prijatelj živcev. Prijetno se zauživa in je njegov učinek trajno jačjenje. Kola-Dultz je absolutno neškodljiv in se priporoča moškim, ženskam in otrokom. Starost pri tem ne pomeni nič. Rešen preparat je to za jačjenje živcev. Kola-Dultz je na mestu povsod, kjer opešajo živci ali se čutijo bolečine ali se sicer opažajo za neprijetne. — Edini svoje vrste je in brez primere.

Pišite mi takoj dopisnico in zahtevajte brezplačno dopisiljatev poizkusne škatljice.

Heilige Geist-Apotheke, Budapest VI. Abt. 418.

Prodajalka se sprejme.

Naslov pove upravništvu »Slov. Nar.«.

Uradnik

pravnik, išče zabavno družbo za obmorsko ev. tudi za obrežno vožnjo v Dalmacijo. Dopisi do 15. t. m. na upr. »Slov. Nar. pod „Julij avgust 2189“.

Lepa in snažna

letna oblačila

in jesenski kostumi, so ceno naprodaj. Naslov: Bethovnova ulica 15, IV. nadstropje, stopnjice levo.

Ljubljanski

ZVON

Mesečnik za književnost in prosveto.

Letnik XXXIV. (1914).

„LJUBLJANSKI ZVON“ izhaja v zvezkih po enkrat na mesec ter stane na leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h četrt leta 2 K 30 h, za vse neavstrijske dežele po 11 K 20 h na leto.

Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.

„Narodna tiskarna“ v Ljubljani.

Veljaven od 1. maja 1914.

Postaja: Ljubljana glavni kolodvor.

Odhod.

6-00 zjutraj. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.
6-51 zjutraj. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, Trbiž, Trst, Gorico itd. (Od 31. maja ob nedeljah in praznikih od 1. julija Ljubljana gl. kolodvor. — Jesenice vsak dan; od 15. julija do inkl. 15. septembra Radeče-Bela peč Trbiž vsak dan.)
8-05 dopoldne. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo-Toplice, Črnomelj, Metlika, Bujarce (od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)
9-09 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, Trbiž, Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inmost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.]
11-30 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.
12-52 popoldne. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo-Toplice, Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)
1-55 popoldne. Osebn. vlak na Skofjo Loko, Kranj, Radovljico, Jesenice. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih.)
3-40 popoldne. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.
6-30 zvečer. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inmost, Solnograd, Monakovo, Vlißingen, (London), Celovec, Linc, Dunaj.
6-33 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)
9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

10-01 po noči. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inmost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.

Prihod.

7-35 zjutraj. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Jesenic, zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždane, Prage, Linca, (Londona) Vlißingen, Monakovega, Solnograda, Inmosta, Beljaka, Tržiča, Kranja.
8-56 zjutraj. Osebn. vlak iz Rudolfova, St. Janža, Trebnja, Kočevja, Grosuplje.
9-52 dopoldne. Osebn. vlak iz Trbiža, Jesenic, zvezo na brzovlak iz Dunaja, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Inmosta, Beljaka.
10-55 dopoldne. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Rudolfova, St. Janža, Trebnja, Kočevja, Grosuplje, in (od otvoritve) Bujarce, Metlike, Črnomlja.
11-16 dopoldne. Osebn. vlak iz Gorice, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Tržiča, Kranja.
2-35 popoldne. Osebn. iz Straže-Toplice, Rudolfova, St. Janža, Trebnja, Kočevja, Grosuplje, in (od dne otvoritve naprej) Bujarce, Metlike, Črnomlja.
4-33 popoldne. Osebn. vlak od Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Linca, Celovca, Solnograda, Franzensfeste, Beljaka, Tržiča, Kranja.
7-33 zvečer. Osebn. vlak iz Jesenic, Radovljice, Kranja, Skofje Loke. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih.)
8-20 zvečer. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Linca, Celovca, Solnograda, Franzensfeste, Beljaka, Tržiča, Kranja.
9-23 po noči. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Rudolfova, St. Janža, Trebnja, Kočevja, Grosuplje, in (od otvoritve naprej) Bujarce, Metlike, Črnomlja.
11-31 po noči. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Celovca, Beljaka, Kranja.

Postaja: Ljubljana gl. kolodvor.

Odhod na Kamnik: 7-40, 11-50, 3-12, 7-15, (11-00 ob nedeljah in praznikih).

Prihod iz Kamnika: 6-42, 11-00, 2-41, 6-15, (10-30 ob nedeljah in praznikih).

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

6000 malih škatljic Kola-Dultz zastoni!

Vsakemu, ki ima slabe živce, bi rad pripisal poizkušnjo svojega sredstva. Jači živci in s tem toliko boljše zdravje, da se kmalu čutimo tako sveže, zdrave in podietne, kakor bi od narave morali biti. Kola-Dultz naj vrh tega tudi živce v bodočnosti varuje oslabelosti. V lastno korist vsakega bralca tega inserata, ki nima perfektnih živcev, ali ki se hitro utruja ali postane pobit, ali pa trpi na glavobolu ali pomanjkanju spanja, želimo, da bi poizkusil Kola-Dultz in najbrž bi potem kmalu kakor mnogi drugi mogel reči:

Nimam več živcev!

Najboljši živci so oni, od katerih najmanj opazimo. Kola-Dultz je prijatelj živcev. Prijetno se zauživa in je njegov učinek trajno jačjenje. Kola-Dultz je absolutno neškodljiv in se priporoča moškim, ženskam in otrokom. Starost pri tem ne pomeni nič. Rešen preparat je to za jačjenje živcev. Kola-Dultz je na mestu povsod, kjer opešajo živci ali se čutijo bolečine ali se sicer opažajo za neprijetne. — Edini svoje vrste je in brez primere.

Pišite mi takoj dopisnico in zahtevajte brezplačno dopisiljatev poizkusne škatljice.

Heilige Geist-Apotheke, Budapest VI. Abt. 418.

V globoki žalosti naznanjamo pretužno vest, da je naš dobri in skrbni oče, stari oče, ded, brat in tast, gospod

MATIJA KRAJC

trgovec in posestnik

danes ob 7. uri zvečer po prejemu sv. zakramentov za umirajoče mirno v Gospoda končal svoje 80letno trudapolno življenje.

Dr. Beno Sabothy

Inka Šlamberger

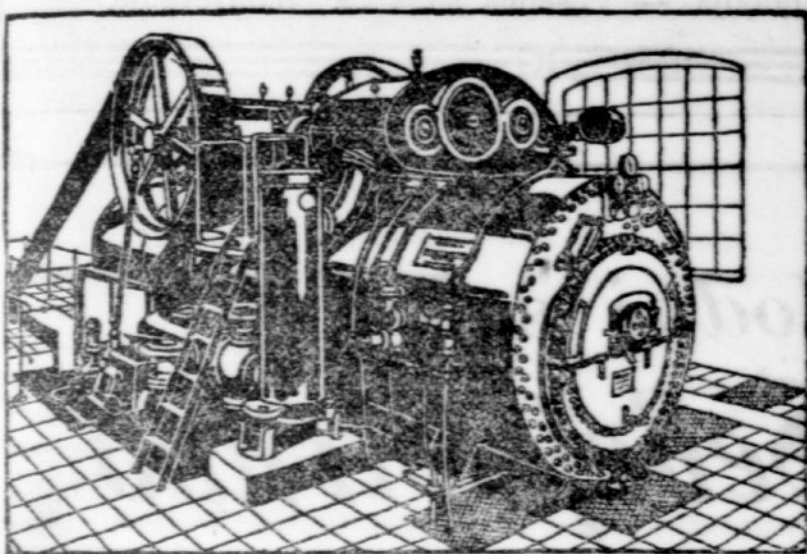
— poročena. —

2191

Rjed, 4. junija 1914.

Brez vsakega posebnega obvestila.

Delniška družba za gradnjo strojev prej Brand & Lhuillier

Brno in Požun

dobavljajo

lokomobile, parne stroje, kompresorje in zračne črpalnike, kotle vseh sistemov, cevovode, transmisije, ledne in hladilne stroje, izpiralne naprave pat. Freygang itd.

Uredbe sladkornih tvornic, pivovarnic in sladarnic, itd. — Zastopnik za Koroško Kranjsko in južno Štajersko: inženir I. Mikula Ljubljana, Cigaletova ulica 1.

RAZPIS.

Razpisuje se

mesto občinskega zdravnika

za zdravstveno skupino občine Cerkno in Šebrelje s sedežem v Cerknem (sodnija, davkarija, poštni in brzojavni urad, finan. straža) — z letno plačo 3000 K. Prošnje je vložiti najkasneje

do 30. junija 1914

pri podpisnem županstvu ter jih opremiti s tozadevnimi prilogami.

Za zasebno lekarno zaprositi je takoj po nastopu službe pri pristojni politični oblasti ok. glavarstvu v Tolminu, ki je pripravljeno dati prosilec potrebnih pojasnil.

Županstvo v Cerknem (Goriško),

dne 2. junija 1914.

Župan: J. Eržen.

V skladišču blaga

Malvina Weisz

Ljubljana, Selenburgova ul. 1, nasproti „Kazine“.

1 komad rjuha, 2 m dolga, brez šiva	K 1-96
1 komad namizni prt s 6 servijeti	1-96
1 komad mizni prt iz damasta (bel)	1-96
3 komadi brisače, izvrstne	1-96
6 komadov platnenih prtov za steklenino	1-96
1 komad klotasto spodnje krilo s svilenim leskom	1-96
6 parov ženskih (dolgi) ali moških (kratkih) nogavic	1-96
12 komadov moških in ženskih in moških žepnih robcev	1-96
1 komad moška srajca (bela ali barvasta)	1-96
1 komad spodnje hlače iz kepra, francoskega fazona	1-96
2 komada moške spodnje hlače, kratke iz zefirja	1-96
1 komad ženska srajca s trakom obrobljena ali vezena	1-96
1 komad ženska srajca iz šifona	1-96
1 komad ženske hlače iz šifona z volanom	1-96
1 komad ženski reformni predpasnik iz kretona	1-96
2 komada moderčkov (šifon), lepo nakinčanih	1-96
1 komad predpasnik iz klotja, olepšan v vsakršnih fazonah	1-96
1 komad povojna blazinica s trakovi in vezinami	1-96
1 komad svilena šerpa ali ruta	1-96
2 komada platnene blazine s franžami za divan	1-96
1 komad svilen robec (ruta) prima	1-96
1 komad moška nočna srajca, prav velika	1-96
1 komad predpasnik iz listra, prav velik	2-90
1 komad šal	2-50
1 komad bluza za izhod	1-96
12 komadov brisalk za prah	1-96

Naročila iz dežele se pod 10 kron ne pošilja.

Pošilja se tudi po poštne povzetju, ako blago ne ugaja, se denar vrne.

2187

Valno za gostilničarje in kavarnarje!

Namčestvalni urad „Zveze česko-slov. gostilničarskih namčestencev“ v Trstu, Belvedere 7, pridoroča dobro izučeno, jezikov zmožno osebo, brezplačno.

Stalni

2200

krajevni agenti

zmožni nemščine se sprejmejo ali pa nastavijo s stalno plačo za prodajanje duvovalenih srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod „MERKUR“, Brno, Neugasse Nr. 20.

Kdor

zeli svojo sedanjo negotovo in slabo plačano službo zamenjati s boljše, ki jo dobrega in lahkega postranskega zasluga, ušiva ugled in zaupanje pri svojih prijateljih in znanih, se ne plaši pred akvizicijskim poslom, če se mu dobro tepla. Ta naj nemudoma sporoči svoj naslov pod „Poštni predal 47“.

Mlekar

ki se dobro razume v mlekarški stroki se sprejme takoj.

Ponudbe pod „mlekar / 2170“ na upravništvo „Slov. Naroda“, 2170

Jabolčnik

čisto in snažno pretočen, prav sladek, zamčeno naraven, najboljši vrste, iz jabolka (mošanci) razpošilja po povzetju liter po 20 vinarjev, hruškovec 1 po 17 h od 100 l naprej. Juri Jos. Stelzer, trgovina z moštom Wetzelsdorf pri Gradcu. 2179

Najcenejši nakup

otroških vozičkov

pri trdki

J. Pogačnik

Ljubljana, Marije Jerezije cesta 13—18.

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.

Provizijskega zastopnika

z dobrimi referencami sprejme takoj mehanična specialna tvornica papirja. 2182

Dopisi v nemškem jeziku na

„Rondo“ Dunaj VI., Postamt 56.

Stanovanje

obstoječe iz treh sob, verande, porabo pralne kuhinje ter kopalne sobe in drugimi pritliklinami se odda za avgust termin za 900 kron. 2198

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“ pod „št. 2198“.

Upravitelj

skladišča, obenem ekspeient, samski, vesten in marljiv, v tej stroki izvežban, slovenščine in nemščine v govoru in pisavi popolnoma zmožen, se sprejme takoj k večjemu podjetju izven Ljubljane. Zahteva se tudi znanja potrebnega knjigovodstva. — Ponudbe s navedbo referenc pod „Ekspeient“ na upravništvo „Slovenskega Naroda“. 2194

Za moške in ženske.

Brez vbrizgavanja

v nekaj malo dneh celo najbolj zanemarjene toke boleznj sečno celi ozdravi

Ursin-Tecton.

1 škatlja s 100 kroglicami K 5-...

Za popolno ozdravitev zadostujeta 2 škatli. Izdelovalec:

The Ursin Chemical Co., London.

Naroča se v glavni zalogi:

E. LEDERER, lekarnar,

Budimpešta IV. Museumring 21.

PETROVE KAPLJICE

Preizkušen in izvrsten lek proti akutnim in kroničnim boleznim želodca, črev, jeter, ledio in vranice. Petrove kapljice so sestavljene iz zeliščnih sokov, ki blagotvorno delujejo na prebavila. Vsakemu pomagajo proti slabi prebavi, bolečinam, kroničnemu kataru želodca in črev. Umirujejo živce in krepe ves organizem, Petrove kapljice so zakonito zavarovane in se razpošiljajo na vse strani sveta. Steklenica stane 50 vin., 12 stekl. 5 K, 24 stekl. 10 K.

Dobiva se v lekarni pri sv. Petru

FR. SULLER, Zagreb, Vlaška ulica št. 91

kakor tudi v vseh drugih lekarnah.

1659

Vsled najvišjega odobrenja Njegovega ces. in kr. apostolskega Veličanstva

30. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija obsega 21.146 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobitnik znaša

200.000 kron.

Zrebanje bo javno na Dunaju dne 2. julija 1914. Srečka stane 4 K.

Srečko se dobivajo pri oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju III, Vorderer Zollamtsstrasse 5, po loterijah, trafikah, pri davčnih, poštnih, brzojavnih in železniških uradih, po menjačnicah itd.; igralni načrti za kupovalce srečk zastoj. — Srečke se dopolnjejo poštne prosto.

Od c. kr. generalnega ravnateljstva drž. loterij. (Oddelek za dobrodelne loterije).

1994

PALMA

perot

pešca.

Žalostna usoda

je, se čuti slabotnega, bolehnega, nervoznega in videti, kako gine delazmožnost. Posebno žalostno za mnoge, ki morajo v težkem boju za vsakdanji kruh proti mnogim zdravim konkurentom braniti svoj zaslužek in obstanek.

Izginjevanje življenske energije, življenske moči temelji na tem, da vsled napadne prehrane, nepravilnega načina življenja, slabosti prebave, potrošnosti, skrbi in drugih duševnih vplivov kri polagoma izgubi pravo zmes, zlasti vsebin živil. Sprito tega oslavljenja krvi pride do zastajanja krvnega obtoka in do vseh mogočih obolenosti: glavobola, pomanjkanja teka, zaganenja, želodčnih in črevesnih obolenosti, pomanjka odvodnic in mnogih drugih bolezni. Ne moremo več tako delati kakor nekdanj in obupno zremo v bodočnost.

Bolni, oslavljeni živci slabe voljo!

Pomanjkanje spanja, onemoglost, hitro duševno utrujenost, raztresenost, brezmišelnost se nas loli in nam vzame zmožnost, da bi popolnoma izpolnili svoje mesto. Ako naj se zaustavi prehod našega telesnega stroja, ako naj zopet zdravje in

dobra volja polnita našo dušo,

se more to storiti samo s sredstvom, ki kri osvežuje in pomlaja, dviga presnavljanje ter duhu in telesu daje ono visoko mero moči, ki je potrebna za premaganje bolezenskih motenj. Temu namenu služi Biond, ki je že

tisočerm pripomogel do novega življenja.

Z Biondom dobi kri, ki mora preživljati vse organe, tudi možgane, hrbtnični mozg in živce, najbolj neupljivo gradivo za telo in dela

mirne živce, prožnost in življensko srečo.

Vzemite Biond in živci se Vam bodo ojačili in nova moč Vam bo prevevala telo.

Popolnoma zastoj poizkušajte

Vam pošljem, ako pišete ponjo. Sami se boste o tem lahko prepričali kako izborna je moje sredstvo.

Jamčim popolnoma

2184

da Biond ne obsega škodljivih sestavin in Vam obenem s poskušajo pošljem popolnoma zastoj svojo izredno poceno, dragoceno razpravo, ki Vam vse temeljito pojasni. Ne čakajte in pišite mi s polnim zaupanjem. Dopisnica zadostuje. — Naslovite jo na

Expedition der Opern-Apotheke, Budapest, Abt. 456.

Modele za betonske cevi

kupim iz druge roke ali vzamem na posodo proti odškodnini. — Naslov pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. 2189

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 12 vplačili.

„SLAVIJA“

... vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ...

Resurval fond K 60.700.720-15 — Kapitalno odškodnino in kapitalije K 120.965.304-25

Po velikosti druga največja zavarovalnica naše države z vseslovensko-slovensko upravo.

Vse poslovanje doja: Cigar pisarne so v

Generalna zastopstvo v Ljubljani: Istovet bančnej hiši v Gosposki ulici šte. 12

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekt!

Telefon št. 16.

Leta 1873. ustanovljena delniška družba

Telefon št. 16. 129

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

Stavbno podjetništvo, pisarna za arhitekturo in stavbno-tehniška dela, tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporočila se za stavbna dela vsake vrste.

Sifilitiki!

Pojasnilno brošuro o hitremjenju in temeljitom ozdravi brez motenja poklica, brez ponovitve, brez živega srebra in drugih strupov, brez vbrizgavanja, brez škodljivih postranskih učinkov razpošilja za 20 h za poštino v zaprti kuverti brez kakega natiska dr. med.

H. Seemann, Sommerfeld 83 (Lausitz)

11-50

Velika zaloga 15-50

najfinejših, trpežnih in nogi najbolj prilečnih

čevljev

za dame, gospode in otroke.

Viktorija Sterniša

Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Gg. učiteljem, učiteljicam in drž. uradnikom 15% popusta.

Za vroči letni čas

so najboljše obleke iz 1866

angleškega 'Fresco' in japonske svile 'Chantung'.

Josip Rojina, krojač, Ljubljana.

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA

parfumerija, fotografična manufaktura itd.

Oblastveno koncesijonirana prodaja strupov.
Ustanovljena leta 1897.

Anton Kanc

Ljubljana, Zidovska ulica 1.

Ceniki na razpolago. Ceniki na razpolago.

Velikanska zaloga oblek

za gospode in dečke

A. KUNC

Ljubljana.

Bogata zaloga blaga za
naročila po meri.

Priznana najfinejša izvršitev.

Najnižje cene!

Ceniki na razpolago.

Garantirano naravna dalmatinska

vina in tropinovec

po jako povoljnih cenah razpošilja

CIRIL ZANETA

posesnik vinogradov 1948

Spljit (Dalm.). Ceniki zastoj in franko.

Vsak dan svež

SLADOLED

in

ledena kava

se dobi v slaščičarni

J. ZALAZNIK

Stari trg št. 21.

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo:

Krasne

BLUZE

krila, kostume,
nočne halje,
perilo in vsako
modno blago.

Zelo solidna trrdka:

M. Kristofič - Bučar

Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Neprekosljiva v

otročkih oblekah

in krstni opravi.

KUC

zdravniško priporočeno kraljevo vino
daje moč in zdravje.

Vzorec 4 steklenice 5 kg franko po poštnem povzetju K 480. — Edina zaloga:

Br. Novaković,

veletrgovina vina, Vermoutha, Marsala,
Malage, Konjaka, žganja itd.

LJUBLJANA.

Najnovejša steznike, različnih krojev, Tango, brez palčic, rije prostih, kratkih, dolgih, trikot, elastičnih a jour, držce za prsa, životke (Miederleiberl) kakor vse hygienične otroške, dekliške in damske potrebščine priporočila č. damam tu in na deželi svojo

bogato izbero edina specialna trgovina 938

J. GORJANC, preje Kocjan

sv. Petra cesta 28, nasproti „Zlate kaplje“

kjer se tudi izdeluje steznike, pasove, ravnodrželce po meri, čisti in popravlja. — Posebna soba za pomirjevanje.

Modni salon

M. Sedej-Strnad

priporočila cenjenim damam 1178

: slamnike le najfinejše izvršbe. :

Žalni klobuki vedno na razpolago.

Ljubljana, Prešernova ulica. Palača Mestne hranilnice.

Preselitev trgovine.

Slavnemu p. n. občinstvu vljudno naznanjam, da sem

preselil trgovino s pletarskimi izdelki, Florijanska ulica 22

na Stari trg št. 28.

Tem potom vljudno naznanjam, da imam v zalogi vsakovrstne košarice za rože, ročna dela, potovalne kovčge, sobno in vrtno pleteno pohištvo i. t. d.

Sprejemam vsa v to stroko spadajoča naročila in popravila točno in po nizki ceni. 2165

Franco Janež

pletarski mojster, Ljubljana, Stari trg št. 28.

Najboljše švicarske vezenine.

A. ŠARC

last. Jadviga Sarc

Ljubljana, Selenburgova ulica 5.

Perilo za dame in gospode po meri.

Stavbeno podjetje:

Prevzamem javne in zasebne stavbe, železobetonske mostove, stropne itd. — Popravila izvršujem po najnižjih cenah. Izdelujem načrte in dajem strokovna navodila.

Parketna tovarna:

Velika zaloga hrastovih in bukovih deščic, katere dobavim z ali brez polaganja; prevzamem tudi popravila in polagam deščice na stara že obstoječa tla.

Strojno mizarstvo:

Izdelujem vsa stavbeno-mizarstvo tičoča se dela, pohištvo le proti naročilu. Izvršujem tudi vsakovrstna popravila točno, povoljno in po nizkih cenah.

Tesarstvo:

Prevzamem vsa v to stroko spadajoča dela, kakor: strešne stole, stropne, verande, barake odre i. t. d. — Popravila izvršujem točno in solidno.

Parna žaga:

Kupujem hrastov, bukov in smrekov les in žagam hlode tudi proti plačilu. — Po željeznici poslan les se dostavi na žago po lastnem industrijskem tiru iz državnega kolodvora.

Ustanovljeno l. 1900.

U. Scagnetti, Ljubljana.

Tehnična pisarna: za oblikovanje državnega kolodvora.

436

Telefon št. 299.